

REFERAT Børn- og Ungeudvalget 2018-2021 d. 24-09-2019

Mødedato Tirsdag d. 24. september 2019 kl. 08:30

Mødested Udvalgsværelset, Ørbækvej 100, Fløj 2

Indholdsfortegnelse

Sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen.....	3
Forhøjelse af driftstilskud og bygningstilskud til de private institutioner.....	5
Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalgets politiske bestillinger på ungeområde	15
Verdensmålspolitikken i Odense Kommune.....	24
Plan for Økonomisk balance i Familie- og Velfærdsafdelingen.....	27
Drøftelse af strategi for Teknologiforståelse og Teknologiskdannelse.....	44
Tilbagemeldinger fra udvalgsmøde den 20/8 2019 vedr. "Den sidste Vollsroseplan".....	47
Gennemgang af målsætninger i Sundhedsaftalen 2019-2023.....	48
Orientering om arbejdsmiljøindsatsen i Børn- og Ungeforvaltningen.....	50
Branding af Familieplejen. Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier.....	52
Aktuelle sager.....	55

Punkt 1: Sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen

17.00.00-A00-6-19

Resume

Børn- og Ungeudvalget besluttede på udvalgsrådet den 21/5 2019 at sende Børn- og Ungeforvaltningens forslag om sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen i høring med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 9/10 2019.

Hen over de seneste uger er der blevet tilkendegivet nogle politiske holdninger til skolestrukturen i Odense.

På baggrund heraf foreslår Børn- og Ungeforvaltningen, at der for nuværende ikke arbejdes videre med forslaget om at sammenlægge Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen.

Effekt

Sagen vurderes ikke at have nævneværdige konsekvenser for et eller flere af Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget for nuværende ikke arbejder videre med forslaget om at sammenlægge Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Børn- og Ungeudvalget besluttede på udvalgsrådet den 21/5 2019 at sende Børn- og Ungeforvaltningens forslag om sammenlægning af Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen i høring med henblik på endelig vedtagelse i byrådet den 9/10 2019.

Hen over de seneste uger er der blevet tilkendegivet nogle politiske holdninger til skolestrukturen i Odense.

Der er indkommet høringssvar fra både Kroggårdsskolens og Spurvelundskolens skolebestyrelser, og i begge høringssvar forholder man sig kritisk til forslaget om sammenlægning af de to skoler.

Høringssvarene fra de to skolebestyrelser er vedlagt som bilag.

Børn- og Ungeforvaltningen foreslår, at der for nuværende ikke arbejdes videre med forslaget om at sammenlægge Kroggårdsskolen og Spurvelundskolen.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunes kassebeholdning.

Bilag

Høringssvar fra Kroggårdsskolens bestyrelse

Høringssvar fra Spurvelundskolens bestyrelse

Punkt 2: Forhøjelse af driftstilskud og bygningstilskud til de private institutioner

28.00.00-A00-26-19

Resume

På byrådsmødet den 23/1 2019 foreslog partiet Venstre, at kommunen forhøjer sit driftstilskud til småbørnspladser i private daginstitutioner, og at kommunen ligeledes forhøjer sit bygningstilskud til private daginstitutioner.

På baggrund af forslaget oversendte byrådet sagen til behandling i Børn- og Ungeudvalget og bad Børn- og Ungeforvaltningen udarbejde en sag, der belyser alle relevante aspekter af forslaget samt komme med anbefalinger vedrørende forslaget. Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen den 20/8 2019 og bad i den forbindelse Børn- og Ungeforvaltningen undersøge mulighederne for at optage lån til etablering af nye, kommunale børnehuse.

En imødekommelse af Venstres forslag vil afstedkomme, at kommunen ville skulle øge sit samlede tilskud til de private institutioner med 4,7 mio. kr. årligt for det nuværende antal pladser. Hvis forslaget medfører, at der etableres og besættes nye pladser i private institutioner, vil tilskuddet stige tilsvarende.

Grundet den merudgift, som forslaget vil afføde og det faktum, at lovgivningen ikke giver kommunen anvisningsret til de private dagtilbud, er det Børn- og Ungeforvaltningens anbefaling, at den nuværende praksis ikke ændres.

Borgmesterforvaltningen oplyser, at der ikke er automatisk låneadgang til etablering af børnehuse. Dog afholder kommunen en række andre udgifter, der giver mulighed for optagelse af lån, der kan anvendes til finansiering af alle typer kommunale udgifter. Størrelsen på kommunens samlede låneramme svinger fra år til år, men er typisk i intervallet mellem 5 og 15 mio. kr. om året.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget godkender indstillingspunkt 1 eller 2 samt 3 eller 4:

1. Børn- og Ungeforvaltningen fastholder sin praksis i forhold til beregning af driftstilskud til private børnehuse.
2. Børn- og Ungeforvaltningen ændrer sin praksis i forhold til beregning af driftstilskud til private børnehuse, således at tilskuddet øges.
3. Børn- og Ungeforvaltningen fastholder sin praksis i forhold til beregning af bygningstilskud til private børnehuse.
4. Børn- og Ungeforvaltningen ændrer sin praksis i forhold til beregning af bygningstilskud til private børnehuse, således at tilskuddet øges.

Beslutning

Rådmand Susanne Crawley Larsen (B) og udvalgsmedlemmerne Tim Vermund (A), Hjalte Daniel Hansen (A), Abdirashid Abdi (Å) og Pernille Bendixen (O) stemmer for indstillingspunkterne 1 og 3 og imod indstillingspunkterne 2 og 4.

Udvalgsmedlemmerne Mark Grossmann (V) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for indstillingspunkterne 2 og 4 og imod indstillingspunkterne 1 og 3.

Mark Grossmann (V) bemærker, at Venstre ønsker, at der i forbindelse med budget 2020 afsættes de nødvendige midler til at ligestille kommunale og private børnehaver.

Børn- og Ungeudvalget godkender indstillingspunkterne 1 og 3 og forkaster indstillingspunkterne 2 og 4.

Sagsfremstilling

Baggrund

På byrådsmødet den 23/1 2019 foreslog partiet Venstre

1. At ”driftstilskuddet” til småbørnspladser i de private daginstitutioner øges, så tilskuddet alene baseres på udgifterne til en alderssvarende kommunal daginstitution - og ikke som nu baseret på de gennemsnitlige kommunale udgifter til dagpleje og daginstitutioner.
2. At ”bygningstilskuddet” til private daginstitutioner øges og i fremtiden baseres på den såkaldte ”tilbagefaldsregel”, der beregner bygningstilskuddet som en procentdel af driftsudgifterne.

Det bemærkes desuden i forslaget, at ”Hvis flere private ville opføre og drive daginstitutioner, ville det bevirke, at flere børn ville kunne få pasning tættere på deres bolig, og kommunen ville ikke se ind i en så stor ufinansieret opgave, som bygning af børnehaver er.” Endvidere bemærkes, at ”kommunen skal sikre at kunne følge med i behovet for pladser, og en af måderne er at sikre, at de private initiativer, der byder sig til, får lige og fair muligheder for at tilbyde pasningsordninger.”

Byrådet oversendte sagen til behandling i Børn- og Ungeudvalget med bemærkningen: ”Børn- og Ungeforvaltningen bedes således udarbejde en sag, der belyser alle relevante aspekter af forslaget og kommer med anbefalinger vedrørende forslaget”.

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen den 20/8 2019 og bad i den forbindelse Børn- og Ungeforvaltningen undersøge mulighederne for at optage lån til etablering af nye, kommunale børnehuse.

I denne sag beskrives en række objektive forhold, som den politiske beslutning kan tage afsæt i.

Lovgrundlag for drifts- og bygningstilskud

Driftstilskuddets Lovgrundlag

Dagtilbudslovens §36 siger

Kommunalbestyrelsen skal give et driftstilskud pr. barn, der optages i en privatinstitution.

Stk. 2. Driftstilskuddet svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusive støttepædagogudgifter ... pr. barn i et alderssvarende dagtilbud i kommunen...

Stk. 3. Er driftstilskuddet som beregnet efter stk. 2 lavere end gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusive støttepædagogudgifter ... pr. barn i en alderssvarende daginstitution ... kan driftstilskuddet til privatinstitutioner fastsættes, så det svarer til dette niveau

(paragrafhenvisningerne er fjernet i ovenstående og erstattet af "...")

Handlemuligheder indenfor driftstilskuddets lovgrundlaget

I dag beregnes driftstilskuddet i Odense Kommune som et vejet gennemsnit af driftsudgifterne til henholdsvis dagplejepladser og vuggestuepladser, da det er de to sidestillede tilbud, der tilbydes småbørnsgruppen. Det er imidlertid muligt at fortolke lovteksten således, at driftstilskuddet til privatinstitutioner alene skal beregnes på baggrund af gennemsnitsudgiften til en kommunal vuggestueplads, hvorved man således ikke medtager gennemsnitsudgiften til en dagplejeplads. Som det vil fremgå nedenfor, vil dette medføre et højere tilskud til privatinstitutionerne og dermed en merudgift for Odense Kommune, da gennemsnitsudgiften for en dagplejeplads er lavere end for en vuggestueplads.

Bygningstilskuddets lovgrundlag

Dagtilbudslovens §37 siger

Kommunalbestyrelsen i opholdskommunen skal give et bygningstilskud pr. barn, der er optaget i en privatinstitution.

Stk. 2. Bygningstilskuddet skal mindst svare til de gennemsnitlige ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i samme aldersgruppe i de selvejende og udliciterede daginstitutioner i kommunen.

Vejledningen til dagtilbudsloven siger endvidere

For kommuner uden selvejende og/eller udliciterede daginstitutioner, der modtager tilskud til de ejendomsrelaterede udgifter husleje, er der fastsat en tilbagefaldsregel. Herefter udgør bygningstilskuddet for 0-2-årige et beløb svarende til 4,1 pct. af den budgetterede bruttodriftsudgift for et alderssvarende dagtilbud i kommunen for en fuldtidsplads. For børn i alderen 3 år og indtil skolestart udgør bygningstilskuddet et beløb svarende til 3,2 pct. af de gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgifter i et alderssvarende dagtilbud i kommunen for en fuldtidsplads.

Handlemuligheder indenfor bygningstilskuddets lovgrundlag

Som det fremgår ovenfor, gør tilbagefaldsreglen sig kun gældende for kommuner, der ikke i forvejen har selvejende eller udliciterede daginstitutioner. Reglen er således ikke aktuel for Odense Kommune, der har indtil flere selvejende børnehuse. Tilbagefaldsreglen synes vedtaget med henblik på at sikre, at privatinstitutioner får et tilskud, hvis der ikke er andet beregningsgrundlag.

De regler, der er fastsat i dagtilbudslovens §37, fastslår hvad det minimale tilskud til private institutioner skal være. Der er således intet til hinder for at kommunen hæver dette tilskud – for eksempel til det niveau, som tilbagefaldsreglen gør gældende.

I dag beregnes bygningstilskuddet i Odense Kommune som de gennemsnitlige, vejede, ejendomsrelaterede udgifter pr. barn i selvejende børnehuse fordelt på pasningstyperne vuggestue og børnehave.

Det skal bemærkes, at dagtilbudslovens §37 kun er målrettet private institutioner og således ikke omfatter selvejende og/eller udliciterede daginstitutioner. Selvejende børnehuse vil således ikke med hjemmel i dagtilbudsloven kunne påberåbe sig at blive forskelsbehandlet, såfremt Odense Kommune vedtager at forhøje bygningstilskuddet. Såfremt tilskuddet øges betragteligt, kan der dog blive tale om ulovlig virksomhedsstøtte, men der er ingen klare grænser for, hvornår dette bliver tilfældet.

Økonomiske konsekvenser ved at øge de to tilskud

Udgifter knyttet til kommunale tilbud

Den årlige nettodriftsudgift til småbørnspladser, som driftstilskuddet til de private institutioner i 2019 beregnes på baggrund af, er gengivet i tabel 1 nedenfor.

Tabel 1

Pladstype	Årlig nettodriftsudgift pr. plads
Dagpleje	83.265 kr.
Vuggestue	104.588 kr.

Som det fremgår af tabel 1, er de årlige driftsudgifter til en dagplejeplads lavere end til en vuggestueplads.

De årlige ejendomsrelaterede udgifter til selvejende institutioner, som bygningstilskuddet til de private institutioner i 2019 beregnes på baggrund af, er gengivet i tabel 2 nedenfor.

Tabel 2

Pladstype	Årlig ejendomsrelateret udgift pr. plads
Vuggestue	1.292 kr.
Børnehave	646 kr.

Driftstilskud

Som det fremgår ovenfor, så beregnes driftstilskuddet til private vuggestuepladser i dag på baggrund af de vejede, gennemsnitlige udgifter til dagpleje og vuggestue i de kommunale institutioner – svarende til lovformuleringernes gennemsnitlige udgifter i ”aldersrelaterede” tilbud.

Da driftsudgiften til dagpleje er lavere end driftsudgiften til en vuggestueplads, vil en fremtidig beregning af driftstilskuddet til de private daginstitutioner på baggrund af de kommunale udgifter til en vuggestueplads alene således medføre et øget tilskud til de private institutioner og dermed merudgifter for kommunen. Forskellen opstår, idet man med forslaget ikke længere indregner udgiften til dagplejepladserne, som ”trækker gennemsnittet ned”.

Tilskuddet til småbørnspladserne i de private institutioner er i dag 95.135 kr. pr barn pr. år. Hvis tilskuddet, som foreslået, beregnes som de gennemsnitlige udgifter i de kommunale vuggestuer, vil tilskuddet pr. barn pr. år blive 104.588 kr. svarende til en merudgift på ca. 9.500 kr. pr. barn pr. år.

Da der aktuelt er ca. 240 vuggestuepladser i kommunens private institutioner, vil en vedtagelse af forslaget indebære en årlig merudgift på 2,3 mio. kr. for de nuværende pladser.

For hver nye 100 vuggestuepladser, der etableres i fremtiden i de private daginstitutioner, vil det medføre en årlig merudgift på ca. 950.000 kr.

Den merudgift, der ville følge af at øge tilskuddet til de private børnehuse, ville som udgangspunkt skulle finansieres via omprioriteringer inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme.

En usikkerhed i forhold til de fremtidige merudgifter vil være, om nye institutionspladser i de private daginstitutioner erstatter enten kommunale dagplejepladser eller vuggestuepladser. Dette vil bl.a. være betinget af de nye, private institutioners beliggenhed.

Da der generelt er en markant større efterspørgsel på vuggestuepladser end dagplejepladser, er det forvaltningens forventning, at de nye, private dagtilbud vil erstatte kommunale dagplejepladser i bydele, hvor det kommunale pladsudbud primært dækkes af dagplejepladser. Dette vil føre til forøgede driftsudgifter jf. ovenfor.

Hvis de nye, private vuggestuepladser placeres i områder, hvor de primært erstatter kommunale vuggestuepladser, vil det ikke føre til merudgifter.

Forslaget giver ikke mulighed for at beregne driftstilskuddet til private børnehavepladser anderledes, hvorfor dette tilskud vil være uændret.

Bygningstilskud

Bygningstilskuddet beregnes i dag som et beløb pr. barn svarende til Odense Kommunes ejendomsrelaterede udgifter i selvejende daginstitutioner for aldersgruppen delt med det samlede antal børn i aldersgruppen i de selvejende børnehuse.

Bygningstilskuddet til de private institutioner er i 2019:

- Vuggestuepladser: 1.292 kr. pr. barn pr. år.
- Børnehavepladser: 646 kr. pr. barn pr. år.

Såfremt bygningstilskuddet skal øges så det svarer til de procentsatser, der angives af den såkaldte ”tilbagefaldsregel”, dvs. henholdsvis 4,1% og 3,2% af bruttodriftsudgifterne, vil pladspriserne øges til:

- Vuggestuepladser: 5.201 kr. pr. barn pr. år.
- Børnehavepladser: 2.577 kr. pr. barn pr. år.

Da der er ca. 240 vuggestuepladser og 790 børnehavepladser i de private institutioner i dag, vil en beregning af bygningstilskuddet på baggrund af tilbagefaldsreglen føre til en årlig merudgift på ca. 2,5 mio. kr. for det nuværende børnetal. Da der løftes moms af en del af beløbet, bliver den årlige merudgift dog i stedet ca. 2,4 mio. kr.

For hver 100 vuggestuepladser, der etableres i fremtiden i de private daginstitutioner, vil det medføre en årlig merudgift på ca. 0,4 mio. kr. ud over, hvad der aktuelt gives i tilskud.

For hver 100 børnehavepladser, der etableres i fremtiden i de private daginstitutioner, vil det medføre en årlig merudgift på ca. 0,2 mio. kr. ud over, hvad der aktuelt gives i tilskud.

Den merudgift, der ville følge af at øge tilskuddet til de private børnehuse, ville som udgangspunkt skulle finansieres via omprioriteringer inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme.

Kommunens muligheder for at spare anlægsudgifter

Odense Kommunes befolkningsprognose, der hvert forår udarbejdes af Borgmesterforvaltningen i samarbejde med COWI, forudsiger en kraftig stigning i børnetallet de kommende år. Kommunen står derfor overfor en betydelig opgave i forhold til at udbygge til en tilstrækkelig pladskapacitet.

Det vurderes, at der samtidig med reetablering af tidligere nedlagte pladser og en betydelig udvidelse af Dagplejen skal etableres 1.000 pladser i nye, kommunale institutioner frem mod 2028. Der er pt. ikke afsat anlægsbudget til denne opgave.

By- og Kulturforvaltningen oplyser, at etablering af en kommunal børnehave med 100 pladser koster ca. 28 mio. kr. Etablering af en integreret institution med 100 pladser koster ca. 31 mio. kr., og en vuggestue med plads til 100 børn koster ca. 42 mio. kr. Hertil kommer eventuelle udgifter forbundet med køb af grund.

Det er uvist, om en forhøjelse af driftstilskuddet og/eller bygningstilskuddet til de private institutioner vil føre til etablering af flere private daginstitutioner, der ville kunne reducere behovet for etablering af kommunale daginstitutioner.

Hvis forhøjelsen af tilskuddene ikke resulterer i etablering af flere private daginstitutioner, vil den økonomiske konsekvens for kommunen ved den ændrede beregningsmetode alene være – jf. ovenfor – at påføre kommunen en årlig merudgift på 2,3 mio. kr. i øget driftstilskud og 2,4 mio. kr. i øget bygningstilskud, svarende til i alt 4,7 mio. kr.

Hvis forhøjelsen af tilskuddene for eksempel fører til, at der etableres 100 pladser i en ny, privat vuggestue, vil kommunen spare en anlægsudgift på 42 mio. kr. Til gengæld vil kommunen få en årlig merudgift på 4,7 mio. kr., som redegjort for ovenfor samt end en årlig merudgift på 1,4 mio. kr. grundet det øgede børnetal, dvs. i alt 6,1 mio. kr.

De 6,1 mio. kr. fremkommer således:

	Beløb i mio. kr.
Forhøjelse af tilskud	4,7
Øget driftstilskud, 100 vuggestuepladser	0,95
Øget bygningstilskud, 100 vuggestuepladser	0,4
Total	6,1

Den årlige merudgift på 6,1 mio. kr. vil i løbet af ca. 7 år modsvare til de 42 mio. kr., det koster at anlægge den private vuggestue fra eksemplet ovenfor.

Med en årlig merudgift på 6,1 mio. kr. vil det tage ca. 7 år at modsvare de 42 mio. kr., kommunen kunne undgå i anlægsudgift, hvis private aktører i stedet opfører børnehuset i eksemplet ovenfor. Dog ville kommunen efter de 7 år fortsat skulle afholde den årlige merudgift på 6,1 mio. kr. og fortsat ikke eje bygningen.

Udvikling i privat – offentlige dagtilbud i Odense Kommune

Den 21/8 2018 drøftede Børn- og Ungeudvalget fordelingen mellem kommunale og private tilbud på skole og dagtilbud. Det fremgik af udvalgssagen, at der fra 2014 til 2017 havde været en stigning i andelen af børn i private dagtilbud fra 10% til 15% - svarende til 993 børn i 2014 stigende til 1435 børn i 2017.

Hvad ønsker forældrene?

Forvaltningen har ikke kendskab til undersøgelser, der viser baggrunden for, hvorfor forældre enten vælger private eller offentlige dagtilbud. Undersøgelser fra skoleområdet kan dog måske give nogle indikationer.

Undervisningsministeriet udsendte i 2017 en pressemeddelelse baseret på en undersøgelse foretaget af Epinion. Konklusionen var, at forældrene har de samme ønsker til deres børns skolegang uanset om de vælger privatskoler, friskoler eller folkeskoler. Skoletypen i sig selv er for mange mindre vigtig. Undersøgelsen pegede desuden på, at det vigtigste for forældrene er at fagligheden er i højsædet, at eleverne generelt trives på skolen, og at der er gode relationer mellem forældre, børn og personale.

I sagen til Børn- og Ungeudvalget den 21/8 fremgik det, at andelen af børn i privatskoler og friskoler er højest i de områder i byen, hvor de private skoler og friskolerne befinder sig. Noget tyder således på, at beliggenhed spiller en væsentlig rolle for forældres valg af skoletilbud.

Det kan antages, at forældrene i dagtilbud har lignende overvejelser i forhold til valg af dagtilbud.

Kendetegn ved private daginstitutioner

Anvisning af pladser

Dagtilbudslovens §26 siger

Kommunalbestyrelsen træffer afgørelse om optagelse i et dagtilbud efter § 19, stk. 2-4, eller § 21, stk. 2 og 3. Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan beslutte, at selvejende og udliciterede daginstitutioner og private dagplejere helt eller delvis selv skal træffe afgørelse om optagelse i institutionen.

Stk. 3. Privatinstitutioner skal træffe afgørelse om optagelse i privatinstitutionen. Kommunalbestyrelsen kan ikke anvise plads i privatinstitutioner.

I henhold til lovgivningen har Odense Kommune således ingen indflydelse på ind- og udskrivningen af børn i de private institutioner, da kommunen ikke kan anvise plads i en privatinstitution. Da de private institutioner i udstrakt grad selv bestemmer, hvilke børn, der kan indskrives, er der en risiko for, at dette kan give en skævvridning ift., hvilke forældre, der reelt har adgang til at tilvælge en privat institution.

Da kommunen ikke har hjemmel til at anvise pladser til de private institutioner og således styre den samlede ind- og udskrivning centralt, kan etableringen af flere private daginstitutioner udfordre den løbende, kommunale kapacitetsplanlægning ift. åbning og lukning af pladser i eksisterende børnehuse samt ifm. vurdering af behov for fremtidigt anlæg.

Særligt engagement eller orientering

Private institutioner giver mulighed for, at en kreds af interessenter lokalt kan drive et dagtilbud fx baseret på lokale initiativer og interesser. Fordelene herved kan være tætheden og engagementet blandt de deltagende. Der er også eksempler på at private institutioner drives på baggrund af etniske, ideologiske, religiøse eller pædagogiske orienteringer som for eksempel Steiners pædagogiske grundlag eller et tosproget udgangspunkt som Al Salahiyahs Børnehavn.

Økonomiske forhold

Private institutioner er institutioner, som drives af private leverandører på baggrund af en godkendelse fra kommunen. Kommunen yder et tilskud pr. barn, der er optaget i privatinstitution, men har ikke som sådan adgang til den daglige drift og indsigt i institutionens økonomiske forhold. Kommunen fører tilsyn med de fysiske rammer og den pædagogiske tilrettelæggelse af arbejdet. En privat daginstitution må i princippet producere et økonomisk overskud, som trækkes ud af den private institution. Børn- og Ungeforvaltningen er dog ikke bekendt med, at dette finder sted i Odense Kommune.

Der kan opstå økonomiske og kapacitetsmæssige udfordringer for kommunen ifm. en privat institutions konkurs, da forsyningspligten i givet fald overgår til kommunen. Dette betyder, at såfremt en privat institution går konkurs, så er kommunen forpligtet til at finde kommunale pladser til børnene inden for et afgrænset tidsrum. Dette har dog indtil videre kun været tilfældet én gang.

Kommunens ledelsesmæssig adgang

Odense Kommune har ingen direkte ledelsesmæssig adgang i forhold til styring af aktiviteter og fokusområder i de private institutioner. Tætheden i opfølgningen på politisk vedtagne beslutninger er derfor ”løsere” end i kommunale dagtilbud. Der er således heller ikke en kommunal institutionsleder, der er ”tæt på” den private institution og har indsigt i de enkelte børnehuses drift.

Det kan derfor være vanskeligere at følge politiske beslutninger til dørs – for eksempel i forhold til, hvordan der arbejdes med pædagogiske læreplaner eller udvikling af børns sprog m.m.

Anbefaling

Etablering af flere private daginstitutioner kan potentielt spare kommunen for anlæg af nye, kommunale daginstitutioner. Det vides imidlertid ikke, om en forhøjelse af driftstilskuddene og bygningstilskuddene til de private institutioner reelt vil føre til etablering af flere private daginstitutioner.

En forhøjelse af tilskuddet vil føre til en årlig merudgift på ca. 4,7 mio. kr. for de nuværende ordninger, der som udgangspunkt skal finansieres via omprioriteringer inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme, uden at det giver garanti for etablering af flere private børnehuse. På den baggrund anbefaler forvaltningen, at tilskuddet til de private institutioner ikke øges.

Hertil kommer, at det er usikkert hvorvidt nye, private daginstitutioner erstatter nyopførelse af kommunale daginstitutioner eller om de erstatter de i øvrigt billigere kommunale dagplejepladser.

Ydermere gør det sig gældende, at da kommunen ikke har anvisningsret til de private institutioner, vil en øget andel af private institutioner vanskeliggøre de løbende kapacitetsmæssige tilpasninger, som forvaltningen foretager. Der foretages løbende op- og nedjusteringer i de enkelte børnehuse, så udbuddet af pladser tilpasses efterspørgslen i lokalområderne.

Endeligt skal det fremhæves at en vækst i private daginstitutioner kan udfordre kommunens muligheder for at implementere "Lov om bedre fordeling i daginstitutioner. 30/70 pct. fordeling" og "Lov om bedre fordeling i daginstitutioner. Regler for anvisning til dagtilbud i udsatte boligområder", som blev behandlet i sagen "Ny institutionsstruktur i Vollsmose" på Børn- og Ungeudvalgsmødet den 25/6 2019. Dette skyldes, som nævnt ovenfor, at kommunen ikke har anvisningsret til de private daginstitutioner og således ikke kan inddrage disse private huse til at sikre, at børn fra udsatte boligområder til en vis grad fordeles jævnt i kommunens børnehuse - især i de boligområder, der grænser op til de udsatte boligområder. Man kunne forestille sig, at et øget tilskud til privatinstitutioner kunne føre til etablering af flere private daginstitutioner i netop de områder, der især skal hjælpe med at implementere lovgivningen. Hvis dette samtidig fører til et fald i den kommunale efterspørgsel i områderne, øges udfordringerne med at implementere lovgivningen yderligere.

Økonomi

Såfremt driftstilskuddet til private vuggestuer fremadrettet alene baseres på udgiften til kommunale vuggestuepladser og således ikke medregner udgiften til kommunale dagplejepladser, vil det medføre et årligt merforbrug på 2,3 mio. kr. for det nuværende antal pladser. For hver gang der etableres 100 nye, private vuggestuepladser, øges dette merforbrug med 0,95 mio. kr. årligt. Merudgiften skal som udgangspunkt finansieres via omprioriteringer inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme.

Såfremt bygningstilskuddet fremadrettet beregnes med udgangspunkt i de procentsatser "tilbagefaldsreglen" foreskriver, vil det medføre et årligt merforbrug på 2,4 mio. kr. For hver gang der etableres 100 nye, private vuggestuepladser, øges dette merforbrug med 0,4 mio. kr. årligt. For hver gang der etableres 100 nye, private vuggestuepladser, øges dette merforbrug med 0,2 mio. kr. årligt. Merudgiften skal som udgangspunkt finansieres via omprioriteringer inden for Børn- og Ungeudvalgets budgetramme.

Mulighed for at optage lån til finansiering af nye, kommunale børnehuse

Borgmesterforvaltningen oplyser, at der ikke er automatisk låneadgang til etablering af børnehuse. Der er dog visse af kommunens udgifter, der giver mulighed for lånoptagelse, der kan anvendes til at finansiere alle typer kommunale udgifter – herunder også fx anlæg af børnehuse. Da det er kombinationen af forskellige udgifter, der genererer lånemuligheden, svinger lånerammen fra år til år. Typisk har Odense Kommune mulighed for at låne mellem 5 og 15 mio. kr. samlet set.

Der er ikke tradition for, at man i Odense Kommune budgetterer med optagelse af lån, da lånemuligheden i praksis afhænger af, at konkrete kommunale udgifter afholdes som planlagt. Kommunens låneramme anvendes som udgangspunkt derfor kun som buffer, der kan finde anvendelse, såfremt det i løbet af året viser sig nødvendigt med indgåelse af fx mindre eksterne lejemål, der belaster kommunens låneramme, eller såfremt byrådet godkender en kommunal garanti, der også kan belaste kommunens låneramme.

Punkt 3: Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalgets politiske bestillinger på ungeområdet

15.00.00-A00-147-19

Resume

Mange danske unge kommer ikke helskindet igennem det uddannelsessystem, som er designet til at give dem bedre fremtids- og jobmuligheder. I Odense oplever vi ligeledes, at alt for mange af byens unge aldrig gennemfører en ungdomsuddannelse, og ender på kanten af arbejdsmarkedet. Resultatet for disse unge er en fremtid med lavere indkomst, svagere arbejdsmarkedstilknytning og et mere usikkert arbejdsliv end deres jævnaldrende. Det er typisk unge, der ikke har oplevet at lykkes i ungdomslivet, som har brug for støtte til at få et godt voksenliv. Der ligger derfor en stor opgave for Odense i at understøtte, at flere unge gennemfører en ungdomsuddannelse og kommer i beskæftigelse.

For at komme denne udfordring til livs vedtog et bredt politisk flertal i Folketinget i 2017 aftalen ”Bedre veje til uddannelse og job”, der giver landets kommuner ansvaret for at sikre en sammenhængende ungeindsats for alle under 25 år.

Med beslutning af ”Vision for Den Sammenhængende Ungeindsats” påbegyndte Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget i 2018 dette arbejde i Odense, hvis målsætning er, at flere odenseanske unge går direkte i forberedende grunduddannelse (FGU), ungdomsuddannelse eller i beskæftigelse. Der har efterfølgende været et politiske ønske om at afdække ungeområdet i Odense med særligt fokus på unge, der modtager uddannelseshjælp, hvilket skete med ”Ungeanalysen” fra marts 2019. På baggrund af denne analyse af ungeområdet bestilte Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget en afdækning af følgende:

1. Er det muligt at identificere udsatte unge tidligere?
2. Afsøge viden i andre kommuner
3. Identificere mulige investeringsprojekter

Denne sag gennemgår resultatet af disse politiske bestillinger.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalgene drøfter sagen.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med den politiske aftale ”Bedre veje til uddannelse og job” fra efteråret 2017 fik kommunerne det fulde ansvar for at sikre en sammenhængende ungeindsats for alle under 25 år. Kommunerne skal således forberede og støtte de unge i at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

Rammen for den nye kommunale ungeindsats blev sat af Børn- og Ungeudvalget (BUU) og Beskæftigelses- og Socialudvalget (BSU) med udarbejdelse af den fælles "Vision for Den Sammenhængende Ungeindsats" i efteråret 2018.

Børn- og Ungeforvaltningen (BUF) og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen (BSF) har siden foråret 2018 arbejdet med at sammentænke, koordinere og organisere den kommunale ungeindsats. Formålet er, på mest effektiv vis, at understøtte den enkelte unge i at realisere sin uddannelsesplan og gå direkte i ungdomsuddannelse, Forberedende grunduddannelse (FGU) eller alternativt i beskæftigelse. Der har været et særligt fokus på at skabe sammenhæng og koordinering af indsatsen for den enkelte unge på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialområdet.

Politiske fællesmøder og Ungeanalysen

Med udgangspunkt i den politiske vision for Odense Kommunes sammenhængende ungeindsats bestilte Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget den 4/9 2018 en analyse af ungeområdet i Odense Kommune. Analysen havde til formål at tilvejebringe et dyberegående vidensgrundlag om kommunens unge, der modtager uddannelseshjælp.

På fællesmødet den 5/3 2019 blev de to politiske udvalg præsenteret for Ungeanalysen, der er opdelt i følgende tre områder:

1. Udviklingen i unge på uddannelseshjælp, herunder flow, en sammenligning med andre kommuner, varighed og gengangere mv.
2. En karakteristik af de unge i forhold til demografi, uddannelse, kriminalitet mv.
3. En beskrivelse af hvilke indsatser de unge får på beskæftigelsesområdet, socialområdet og børn- og ungeområdet, herunder omkostninger af indsatserne.

Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalgets politiske bestillinger den 5/3 2019

På baggrund af Ungeanalysen afgav Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget følgende nye politiske bestillinger:

1. Er det muligt at identificere udsatte børn tidligere?
2. Afsøge viden i andre kommuner
3. Identificere mulige investeringsprojekter

Resultatet af disse politiske bestillinger gennemgås nedenfor.

Ad. 1: Er det muligt at identificere udsatte børn tidligere?

Odense Kommunes bestræbelser på at ruste unge til at tage en uddannelse, med henblik på beskæftigelse og selvforsørgelse, starter allerede tidligt i barndommen. Børn- og Ungeudvalget har vedtaget "Strategi for tidlig indsats i Børn- og Ungeforvaltningen 2018-2022". Strategien er udviklet parallelt med "Strategierne for Sprog og Dannelse", og indsatserne understøtter gensidigt hinanden i bestræbelserne på at give alle børn en barndom og et ungdomsliv, hvor de føler sig trygge og bliver hjulpet godt på vej til et liv, der er præget af muligheder, nysgerrighed og mod på fremtiden.

Ambitionen er, at børn, unge og familier i Odense Kommune skal erfare, at der er hjælp at hente, når børn og unge kommer på vildspor, eller af andre grunde har behov for ekstra støtte. Børnene skal i videst muligt omfang opleve en barndom og ungdom, der er præget af god trivsel, deltagelse og udvikling med henblik på at skabe de bedst mulige forudsætninger for at indgå i fællesskaber og udvikle faglige og sociale kompetencer.

Den gode barndom har således værdi i sig selv – og er fundamentet for en god voksentilværelse med uddannelse, job og tiltro til egne muligheder og eget ansvar.

Strategien for tidlig indsats har seks målsætninger:

1. Fravær og fremmøde: Alle børn og unge skal møde i dagtilbud og skole
2. Tværprofessionelt samarbejde: Vi har et kvalificeret tværprofessionelt samarbejde
3. Sammenhæng i de yngstes liv: Der er sammenhæng i de yngste børns liv – de første 1.000 dage har afgørende indflydelse på et barns liv
4. Børn i udsatte positioner: Vi samarbejder om at sikre lige muligheder i livet til børn i udsatte positioner
5. Gode overgange: Der er sammenhæng i overgangene fra dagtilbud til skole og fra grundskole til ungdomsuddannelse
6. Inkluderende læringsmiljøer: Børn og unge er deltagere i inkluderende læringsmiljøer i dagtilbud, skoler og kommunale fritidstilbud

Strategien influerer på Børn- og Ungeforvaltningens praksis – herunder forvaltningens investeringer i tidlige og rettidige indsatser som f.eks.:

- Fødsels- og forældreforløb i form af gruppetilbud til alle gravide og nybagte forældre
- Fødsels- og forældreforløb til gravide og familier med særlige udfordringer
- Særlige sprogindsatser i dagtilbud for familier i udsatte positioner
- Tværfaglige samarbejdsfora for dagtilbud og skoler med henblik på hurtig og kvalificeret handling, når bekymrende adfærd observeres
- Elevcoaching i form af systematiske, ressourcerorienterede og forandringsbaserede samtaler mellem elev og lærer
- Systematisk overdragelse af udsatte elever fra 9. kl. til 10. kl. på baggrund af et tværfagligt samarbejde med elev, forældre, afgivende og modtagende skole
- Mentorstøtte i forbindelse med ”Plan T” der vedrører ordblinde elever
- Anbragte børns læring og skolegang bedres ved hjælp af en handleguide for modtagelse og understøttelse i dagtilbud og skole af et anbragt barn
- Håndtering af bekymrende skolefravær

Børn- og Ungeforvaltningens forskellige indsatser er målrettet en tidlig opsporing af udsatte børn og unge. Det har skærpet fagpersonernes opmærksomhed på tidlige og rettidige indsatser. Særlige behov identificeres derfor på et tidligt tidspunkt, og konkrete, behovsbestemte tilbud kan sættes i værk. Indsatser afledt af strategien for tidlig indsats retter sig især mod de yngste børn og unge, hvorfor det giver god mening, at nye idéoplæg retter sig mod unge fra 15 år og opefter.

Ad. 2: Afsøge viden i andre kommuner

For at sikre en bred afdækning af den tilgængelige viden om virksomme indsatser på ungeområdet har der været set ind i både nationale politiske tiltag og konkrete praksiseksempler fra kommuner. Denne viden har dannet grundlag for input og inspiration i udarbejdelsen af de konkrete idéoplæg til mulige investeringer på ungeområdet i Odense.

Nationale undersøgelser og rapporter

De fremlagte idéoplæg er udarbejdet med inspiration fra flere undersøgelser og rapporter på området, som alle tager afsæt i konkrete kommunale praksiserfaringer heriblandt:

- Økonomi- og Indenrigsministeriets rapport ”Unge uden uddannelse og beskæftigelse” (marts 2019)

- Rapporten ”Kommunal ungeindsats – erfaringer fra KL og Undervisningsministeriets partnerskab om en kommunal ungeindsats” (2019)
- Undervisningsministeriets evaluering af projektet ”Brug for alle unge” (2018)
- Danmarks Evalueringsinstituts (EVA’s) undersøgelser vedr. grundskole og ungdomsuddannelse (2017-2019)

Effektfuld praksis fra kommuner

Ovennævnte undersøgelser fremhæver flere virkningsfulde kommunale praksiseksempler på området som bl.a. vedrører:

- Øget tilstedeværelse af UU-vejledere i grundskolen med individuel vejledning til flere elever og styrket relationsarbejde
- Styrket forældresamarbejde
- Brobygning og overlevering mellem grundskole og ungdomsuddannelse
- Fokus på fravær og tæt opfølgning
- Fokus på hverdagsmestring og de unges fysiske og psykiske trivsel
- Generelt styrket tværfagligt samarbejde i ungeindsatsen.

For eksempel har Fredericia Kommune siden 2016 investeret i en styrket individuel vejledning til alle unge – og ikke kun til de ikke-uddannelsesparate. I forlængelse heraf har ungdomsuddannelsesvejledningen styrket samarbejdet med kommunens 10. klassecentre, der dagligt er til stede for at lave intensive forløb og afholde vejledende samtaler med de unge.

Derudover har Odense Kommunes egen Skoleafdeling og Ungdommens Uddannelsesvejledning (UUO) gennem årene gjort sig gode erfaringer med iværksættelse af indsatser målrettet de unges uddannelsesparathed, at understøtte gode overgange mellem grundskole og ungdomsuddannelse og styrke de unges fastholdelse i ungdomsuddannelse.

Idéoplæggene til investeringer på ungeområdet er således udarbejdet på baggrund af ovenstående afdækning af viden fra undersøgelser, rapporter og gode kommunale praksiseksempler på børne- og ungeområdet.

Ad. 3: Identificere mulige investeringsprojekter

Alle idéoplæg til investeringer på ungeområdet har til formål at hjælpe Odenses gruppe af udfordrede, sårbare og udsatte unge på vej videre fra folkeskolen i uddannelse eller job. Idéoplæggene er desuden målrettet den ambition, som den politiske vision for ”Den sammenhængende kommunale ungeindsats” (KUI) har sat som det langsigtede mål for ungeområdet - og er målrettet unge i udskolingen og tiden derefter.

Der er tale om faglige idéoplæg, der på sigt kan udvikles til konkrete (investerings)projekter, udmøntes og skaleres i forskellige modeller. Såfremt der er et politisk ønske om at arbejde videre med de fremlagte oplæg, vil der blive udarbejdet business cases med kortlægning af bl.a. mål, gevinster, risikobetragtninger, økonomi mv. for de udvalgte områder.

Alle idéoplæg til investeringer på ungeområdet er udarbejdet i tæt samarbejde med de faglige miljøer i henholdsvis Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

De ønskede effekter med de fremlagte idéoplæg er at:

- Øge andelen af de odenseanske unge, der går den lige vej i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse efter folkeskolen
- Nedbringe ungdomsledigheden og reducere overførselsudgifterne i Odense Kommune

Fælles afsæt og mål for de fremlagte idéoplæg er at styrke den unge ved at:

- Få den bedste vej i enten uddannelse eller job – direkte fra folkeskolen
- Være selvstændig og kompetent i eget liv
- Føle sig betydningsfuld og som en ansvarlig deltager i fællesskaber

De fremlagte idéoplæg sigter til udvikling af den unges hverdags- og skoleliv ved at:

- Blive klar til at vælge og gennemføre en ungdomsuddannelse eller starte i job.
- Få en struktur på hverdagen, på skolelivet og udvikle sine interesser
- Styrke sin mentale og fysiske sundhed
- Styrke sit selvværd, sine sociale kompetencer og udbygge sit netværk

Nedenfor følger en kort præsentation af de 4 idéoplæg til investeringer på ungeområdet, der alle går på tværs af unge-, beskæftigelses-, social- og sundhedsområdet. Der henvises til sagens bilag for en mere uddybende beskrivelse af de fremlagte idéoplæg.

Idéoplæg #1

Mere og bedre uddannelsesvejledning til flere elever

Formål At flere elever i folkeskolen træffer et reflekteret uddannelsesvalg, påbegynder og gennemfører ungdomsuddannelse – eller vælger beskæftigelse som et alternativ.

Målgruppe Elever i grundskolen (7.- 10. klasse) med behov for styrket uddannelsesvejledning.

Indsats Styrket individuel - og gruppebaseret vejledning

- Styrket individuel vejledning målrettet uddannelse og job gældende for alle elever (udvide målgruppen ift. indsatsen i dag)
- Styrket gruppevejledning målrettet uddannelse og job
- Styrkede forældreaktiviteter – så elever og forældre sammen bliver skarpe på, hvad der er muligt for den enkelte
 - Vejledningstilbud målrettet forældrene
 - Besøg på ungdomsuddannelser
 - Besøg på virksomheder

Større fortrolighed med uddannelsesmiljøer

- Introduktion til de forskellige ungdomsuddannelser og brobygning
- Besøg på uddannelsesmesser
- Etablering og udbygning af fællesskaber for elever f.eks. praktikforløb forankret på uddannelsesinstitutioner, så de unge bliver fortrolige med uddannelsesmiljøet

Styrket karrierespæktiv: Større viden om kobling mellem uddannelse og job – Hvad kan jeg blive?

- Mentorer i udskolingen
- Tættere dialog og samarbejde med byens virksomheder
- Virksomhedsbesøg målrettet uddannelse og job (forberedelse og efterbehandling/evaluering) ift. en fremtidig karriere
- Flere i erhvervspraktik og fritidsjobs
- Partnerskaber og adoptionsordninger (f.eks. inspiration fra Projektet ”Udsyn i udskolingen”)

Det er muligt at vælge enkelte elementer i ovenstående indsatspakker, og indsatsene kan tilsvarende skaleres op og ned efter ønske. Tilsvarende er det muligt at afgrænse målgruppen alt afhængigt af det ønskede fokus og de unges behov.

Forventet effekt Den forventede effekt er, at andelen af odenseanske unge (elever), der går den lige vej i ungdomsuddannelse eller beskæftigelse efter grundskolen øges.

Idéoplæg #2

Systematisk overlevering af udsatte elever fra grundskole til ungdomsuddannelse

Formål At mindske frafald på ungdomsuddannelserne ved at styrke overgangen til ungdomsuddannelserne fra 9. og 10. kl. for særligt sårbare unge.

Målgruppe Unge fra 9. og 10. kl. hvor det er tvivlsomt, om de kan gennemføre ungdomsuddannelsen grundet faglige, personlige eller sociale problemer.

Indsats Overdragelsesmøder mellem relevante aktører

- Indsatsen består af individuelle overdragelsesmøder med UUU-vejledere (Ungdommens Uddannelsesvejledning i Odense), den unge,

forældrene, lærere og andre fagpersoner samt relevante aktører fra den konkrete ungdomsuddannelse

- Møderne skal gennemføres i august i forbindelse med uddannelsesstarten med fokus på de unges ressourcer, styrker og potentialer. På baggrund heraf aftales, hvordan der støttes op om den unge i skolens læringsfællesskaber, undervisning og arbejdsformer, støtte og ressourcer f.eks. Specialpædagogisk Støtte (SPS), psykologhjælp, coach m.v.
- Afgivende skole og Ungdommens Uddannelsesvejledning i Odense (UUO) skal overdrage handleplan for skole og vejledningsmæssige tiltag for, at ungdomsuddannelsen i højere grad kan understøtte den unge fagligt og socialt. Overdragelsen sker til uddannelsesstedets studievejleder eller anden vejleder på stedet

Forventet effekt Den forventede effekt er, at flere unge i udsatte positioner vil kunne gennemføre den valgte ungdomsuddannelse.

Effekten forudsætter, at såvel grundskole som ungdomsuddannelse prioriterer opgaven.

Idéoplæg #3

Meningsfulde fællesskaber via intensive forløb

Formål At yde støtte til unge med f.eks. angst, nuværende eller tidligere anbragte, skilsmisseramte eller unge ramt af dødsfald via etablering af forskellige fællesskaber, netværksgrupper eller andre intensive forløb, så de personlige udfordringer ikke bliver en hindring for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Målgruppe Elever i udskolingen med alvorlig mistrivsel, i form af f.eks. skolevægring, misbrug eller anden form for risikoadfærd, og hvor det er vurderingen, at den unge vil kunne profitere af et fællesskab med andre unge med lignende udfordringer.

Indsats Indsatsen kan bestå af:

- Netværksgrupper der faciliteres af professionelle fra Børn- og Ungeforvaltningen – f.eks. målrettet angst, præstationsangst, selvskaade, spiseforstyrrelse, misbrug mv.
- Lærings camp f.eks. målrettet anbragte børn og deres omsorgspersoner/læringsmiljø
- Styrkebaserede forløb med fokus på hverdagsmestring

Forventet effekt Den forventede effekt er at afhjælpe de unges udfordringer i en grad, så de lærer at indgå i fællesskaber frem for at isolere sig. Dermed bliver de bedre rustet til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse.

Idéoplæg #4

Mere og bedre sundhed og trivsel for sårbare og udsatte unge

Formål At styrke sårbare og udsatte unges mentale og fysiske sundhed og trivsel - med henblik på at styrke deres evner til mestring af eget liv, så de får et større overskud og motivation til at begå sig i uddannelses- og jobmæssige sammenhænge.

Målgruppe Sårbare og udsatte unge mellem 15-30 år

Indsats En systematisk sundhedsindsats (mental og fysisk) for unge kan bestå af følgende elementer:

1. Ansættelse af sundhedsplejerske/sygeplejerske (Afdelingen Mentor for unge), hvis formål er at:

- Give de unge råd, vejledning og sparring ift. sundhed (fysisk og psykisk) og trivsel
- Deltage i gruppeforløb med de unge.

2. Via frivillige organisationer f.eks. Samvirkende Idrætsklubber i Odense (SIKO) at matche unge med odenseanske idrætsforeninger:

Formålet er at styrke de unges mentale og fysiske sundhed via sportsudøvelse eller andre aktiviteter, der kan styrke det sociale aspekt i deres tilværelse.

Samvirkende Idrætsklubber i Odense (SIKO) eller anden aktør er ansvarlig for at:

- Iværksætte det perfekte match mellem den unge og den organiserede idræt
- Følge den unge til møder med idrætsforening
- Følge op på de aftalte målsætninger i relationen mellem den unge og idrætsforeningen

- Fastholde relationen mellem de to parter
- Udarbejde fremtidige målsætninger for relationen
- Etablere netværksmøder mellem den unge og foreningsnetværket

Det er muligt at prioritere enkelte indsatser og varighed af indsatsen for den enkelte unge. Tilsvarende kan indsatserne skaleres op og ned efter ønske. Endelig er det muligt at afgrænse målgruppen afhængig af det ønskede fokus.

Forventet effekt Den forventede effekt er, at sårbare og socialt udsatte unge får mulighed for at styrke deres fysiske og mentale sundhed. De positive afledte effekter heraf forventes at være en styrkelse af deres egen-mestring, selvværd, netværk og sociale kompetencer, hvilket i sidste ende vil give dem et bedre afsæt til at starte uddannelse eller få et job.

Økonomi

Da sagen er en drøftelsessag, er der ingen økonomiske konsekvenser, herunder for kommunens kassebeholdning. De økonomiske konsekvenser for en senere beslutningssag vil fremgå af denne.

Såfremt der er et politisk ønske om at arbejde videre med de fremlagte idéoplæg, vil der blive udarbejdet business cases med kortlægning af bl.a. mål, gevinster, risikobetragtninger, økonomi mv. for de udvalgte områder.

Bilag

Idéoplæg til investeringer på ungeområdet (BSF og BUF) - september 2019

Punkt 4: Verdensmålspolitikken i Odense Kommune

00.22.00-A00-1-18

Resume

Et samlet byråd nedsatte i 2018 et §17, stk. 4-udvalg (Verdensmål Udvalget) der fik til opgave at se på hvordan Odense kan arbejde med verdensmålene. Verdensmål Udvalget har af byrådet blandt andet fået ansvaret for at forelægge en tværgående Verdensmålspolitik til politisk beslutning i byrådet. Derfor har Verdensmål Udvalget i løbet af 2019 udarbejdet et udkast til Verdensmålspolitikken.

Med henblik på at give input til udkastet lægges der op til, at Børn- og Ungeudvalget på mødet drøfter Verdensmål Udvalgets udkast til Verdensmålspolitikken i Odense Kommune. På mødet vil formand for Verdensmål Udvalget Peer Locher præsentere udkastet.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller efter anbefaling fra Verdensmål Udvalget, at udvalget drøfter udkast til Verdensmålspolitikken.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

I forbindelse med nedsættelsen af Verdensmål Udvalget som rådgivende § 17, stk. 4-udvalg besluttede byrådet, at én af udvalgets opgaver er at forelægge en tværgående Verdensmålspolitik til politisk beslutning i byrådet. Verdensmål Udvalget har derfor udarbejdet et udkast til verdensmålspolitik for Odense Kommune.

Endvidere har udvalget besluttet, at man i processen for udarbejdelse af politikken ønsker at indhente input fra Økonomiudvalget og de øvrige politiske udvalg i Odense Kommune. Samtidig ønsker Verdensmål Udvalget input fra den brede offentlighed. Dette blandt andet for at skabe en inkluderende proces og indhente input fra andre end udvalgets egne medlemmer. Børn- og Ungeudvalget opfordres derfor til at give input, med udgangspunkt i udvalgets fokusområde.

Med afsæt heri ønsker Verdensmål Udvalget med denne sag foretræde for Børn- og Ungeudvalget med henblik på at få Børn- og Ungeudvalgets bemærkninger til det samlede udkast til Verdensmålspolitikken.

Verdensmålspolitikens kobling til Bystrategien

Verdensmål Udvalget anbefaler, at den kommende verdensmålspolitik kobles tæt sammen med Bystrategi "En storby med omtanke", som er byrådets vision og strategi for byens udvikling på tværs af velfærd, fysisk transformation og vækstskeelse frem mod 2030. Bystrategien vil være det øverste strategiske dokument i Odense Kommunes styringshierarki i de kommende år. En tæt kobling til Bystrategien skal sikre et kontinuerligt og stærkt fokus på verdensmålene fremadrettet.

I Bystrategien er det beskrevet, at byrådet ønsker at anvende verdensmålene som metode, og at verdensmålene skal være en ramme for, hvordan Odense skal udvikles som by. Således skal målene være det filter, som bystrategien implementeres

igennem (s. 42 i Bystrategien).

Verdensmål Udvalget anbefaler derfor at gøre Verdensmålspolitikken til et supplement til Bystrategi 2019. Med det menes, at Verdensmålspolitikken skal være oversættelsen af, hvad det betyder, at verdensmålene skal være filter for, hvordan Odense udvikles som by.

Verdensmålspolitikens fundament er fem strategiske indsats

Med Verdensmålspolitikken som supplement til Bystrategi 2019 anbefaler Verdensmål Udvalget, at Verdensmålspolitikken skal være at forklare, hvordan man arbejder med og implementerer verdensmålene i Odense, herunder at den dermed forklarer den metode, som Odense Kommune vil anvende, når Bystrategien implementeres.

Udvalget anbefaler, at Verdensmålspolitikken bygger på fem overordnede strategiske indsats, der sætter retningen for arbejdet og skaber byens bevægelse hen mod verdensmålene. De fem indsats, der anbefales, er:

- Odense går foran på verdensmålene
- Odense danner partnerskaber om verdensmålene
- Odense synliggør verdensmålsindsatserne
- Odense integrerer og implementerer verdensmålene
- Odense måler på verdensmålsindsatserne.

Der er lagt op til, at de fem strategiske indsats vil udgøre det primære fundament for Verdensmålspolitikken. De er uddybet i vedhæftede samlede udkast til Verdensmålspolitikken. Det bemærkes, at de strategiske indsats bevidst ikke er rangordnet efter vigtighed, idet de bør ses ligeværdige.

Ud over de fem indsats indeholder udkastet også Verdensmål Udvalgets bud på en indledning, som sammen med de uddybede strategiske indsats udgør et samlet udkast til Verdensmålspolitikken.

Det bemærkes, at udvalget ikke anbefaler at fokusere Verdensmålspolitikken på nogle specifikke verdensmål. Dette ud fra den betragtning, at verdensmålene bør ses som en samlet og sammenhængende forandringsdagsorden. Denne forandringsdagsorden kobles til Bystrategien og udfolder metoden for implementeringen af Bystrategien. Samtidig vurderes det, at Verdensmålspolitikken vil være mere langsigtet, end hvis der udvælges specifikke verdensmål, hvor behovet for fokus kan skifte. Dermed undgås det også, at verdensmålene bliver konkurrerende mål, og at de i stedet ses som en samlet dagsorden.

Generelle overvejelser omkring de fem strategiske indsats

Økonomiudvalget har sammen med Verdensmål Udvalget den 30/1 2019 drøftet seks projekter, som skal sætte byen i bevægelse. Med den strategiske indsats "Odense går foran på verdensmålene" vil Verdensmålspolitikken signalere, at Odense Kommune aktivt bidrager til at sætte byen i bevægelse i arbejdet med verdensmålene gennem konkrete projekter. Dette er indledningsvis de seks projekter, som Økonomiudvalget og Verdensmål Udvalget har drøftet, men også fremadrettet gennem andre projekter i verdensmålsregi, som kan identificeres.

Med den strategiske indsats "Odense danner partnerskaber om verdensmålene" vil Verdensmålspolitikken sende et signal til omverdenen, borgere og virksomheder mv. om, at Odense gerne vil samarbejde og danne partnerskaber omkring

verdensmålene. Dette gennem eksisterende netværk og partnerskaber, men også i tilfælde, hvor det handler om at tage en chance og danne nye partnerskaber, hvis det vurderes at kunne skabe yderligere værdi.

Verdensmål Udvalget har gentagne gange drøftet værdien i at kommunikere omkring verdensmålene. Dette blandt andet med henblik på, at verdensmålene kommer i øjenhøjde med byens borgere og virksomheder. Derfor anbefales også en strategisk indsats, hvor "Odense synliggør verdensmålsindsatserne". Således at værdien i at arbejde med verdensmålene også står tydelig for omverdenen. Med kommunikation omkring initiativer og handlinger, der løfter verdensmålene og skaber værdi, kan Odense være med til at italesætte et paradigmeskifte hen mod verdensmålene. Det gælder både over for borgere, virksomheder mv.

Med den strategiske indsats "Odense integrerer og implementerer verdensmålene" signalerer Odense Kommune, at vi også selv ønsker at flytte os på verdensmålene og at vi tænker dem ind i det, vi til dagligt gør som kommune. Herunder lægges der op til, at verdensmålene tænkes ind i fremtidige politikker, strategier mv. i Odense Kommune.

Samtidig anbefales det også, at verdensmålene integreres i Odense Kommunes styringsunivers og fremtidige Odensemål og Udvalgsmål. Det er det primære formål med strategisk indsats "Odense måler på verdensmålene". Ved at skrive dette ind i politikken skal det sikres, at hver gang Odense- og Udvalgsmål revideres, så skeles der til verdensmålene. Dermed knyttes verdensmålene tættere på styringsuniverset, og det bidrager til, at når der er fremgang på Odense- og Udvalgsmål, så er der også fremgang på verdensmålene.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning. Såfremt der, når Verdensmålspolitikken skal endeligt vedtages, kan identificeres økonomiske konsekvenser af verdensmålspolitikken, vil disse blive beskrevet.

Bilag

UDKAST - Verdensmålspolitikken i Odense

Punkt 5: Plan for Økonomisk balance i Familie- og Velfærdsafdelingen

00.00.00-S00-21-19

Resume

Denne sag er en drøftelsessag som omhandler de økonomiske udfordringer i Familie- og Velfærdsafdelingen. Sagen leder hen imod drøftelsessag den 8/10 2019, hvor forvaltningen fremlægger forslag, således at de økonomiske udfordringer løses indenfor udvalgsrammen.

På landsplan har flere sårbare børn og unge behov for hjælp til at klare hverdagen, en tendens, der også afspejler sig i Odense Kommune. Flere børn og forældre henvender sig, og samtidig er medarbejderne blevet dygtigere til at identificere og sætte ind med en tidlig indsats, når børn eller unge er i mistrivsel eller er socialt udsatte. Udviklingen medfører en større aktivitet på det specialiserede område, og genererer et øget pres på kommunens økonomi, særligt i Familie- og Velfærdsafdelingen.

Udviklingen har i en årrække været afspejlet bl.a. i et stigende antal underretninger, flere børnefaglige undersøgelser (§50), pres på forebyggende foranstaltninger ligesom der er sket en stigning i antallet af anbringelser.

Familie- og Velfærdsafdelingen har løbende og over en årrække håndteret det afledte udgiftspres ved at gennemføre en række genopretningsplaner, der har formået at tage hånd om en del af udfordringen, særligt på området for forebyggende foranstaltninger. Ud over ovennævnte genopretningsplaner har forvaltningens øvrige afdelinger også løbende bidraget med finansiering af de økonomiske udfordringer, ligesom området har fået tilført midler i budgetaftaler samt via velfærdsprocenten.

På grund af aktivitetsstigningen vokser det økonomiske pres hurtigere end det er lykkedes at effektivisere og finde kompenserende besparelser. Familie- og Velfærdsafdelingen har gennem de senere år orienteret Børn- og Ungeudvalget om merforbruget i afdelingen. Senest den 26/3 2019 og igen den 25/6 2019.

Genopretningsplanerne herunder, faglige, styrings- og ledelsesmæssige greb hjælper med at håndtere en del af det stigende udgiftspres, men genopretter ikke økonomien i tilstrækkelig grad, hvorfor merforbruget bliver akkumuleret over årene,

På baggrund af den seneste administrative budgetopfølgning i august 2019 forventes merforbruget nu at udgøre 55,8 mio. kr. i 2019*.

Forvaltningen forventer et samlet regnskabsresultat for alle afdelingerne i forvaltningen på -38,8 mio. kroner. Via ansættelsesstop og økonomisk tilbageholdenhed opnås en midlertidlig besparelse på 17,0 mio. kr. i 2019.

I denne sag præsenteres udvalget for:

- En beskrivelse af det øgede behov for foranstaltninger
- En sammenligning af udgiftsniveau med 6-byerne
- En beskrivelse af den økonomiske udfordring og udviklingen af denne
- Håndteringen af den økonomiske udfordring, herunder:

- Økonomisk opbremsning i 2019
- Orientering om den videre proces vedrørende Plan for Økonomisk Balance inden for forvaltningens ramme

Afslutningsvist besvares to bestillinger fra udvalgsrådet den 25/6 2019 vedr. fremrykning af besparelser fra budget 2020 og investeringsforslag inden for Børne- og Ungerådgivningens område.

Forvaltningen vil på udvalgsrådet den 8/10 2019 fremlægge en drøftelsessag med løsninger indenfor udvalgsrammen.

*Forvaltningens aktuelle vurdering. Der henvises i øvrigt til afsnit 4.3. hvor scenarier er nærmere beskrevet.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter håndteringen af det forventede merforbrug i 2019 og det strukturelle merforbrug fra 2020 med henblik på en senere beslutningssag, hvor forvaltningen vil fremlægge løsning for finansiering indenfor udvalgsrammen. Ligeledes indstilles det, at udvalget drøfter forvaltningens investeringsforslag.

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

1. Baggrund

På Børn- og Ungeudvalgsrådet den 26/3 2019 blev udvalget orienteret om, at Familie- og Velfærdsafdelingen forventede en budgetmæssig ubalance i 2019. Der blev i forlængelse af udvalgsrådet iværksat en administrativ Plan for Økonomisk Balance, som skulle tage hånd om udfordringerne indenfor Familie- og Velfærdsafdelingens budget. Denne plan benævnes efterfølgende som PØB1.

På trods af PØB1 er de økonomiske udfordringer fortsat med at vokse siden sagen den 26/3 2019. På den baggrund blev Børn- og Ungeudvalget den 25/6 2019 orienteret om de nye udfordringer og håndteringen heraf blev drøftet på udvalgsrådet. Forvaltningen fremlagde i mødet en plan, der kunne finansiere det forventede merforbrug indenfor Familie- og Velfærdsafdelingens ramme.

På udvalgsrådet den 25/6 blev det aftalt, at forvaltningen skulle udarbejde en revideret Plan for Økonomisk Balance. Denne plan benævnes efterfølgende som PØB2. Planen skulle finansiere merforbruget indenfor hele Børn- og Ungeudvalgets samlede ramme - og ikke alene Familie- og Velfærdsafdelingens ramme. Børn- og Ungeudvalget ønskede samtidig, at forvaltningen skulle komme med forslag til investeringer på Familie- og Velfærdsafdelingens område, samt vurdere, hvorvidt besparelser i forbindelse med Budget 2020 kan fremrykkes til 2019. Det blev aftalt, at sagen skulle dagsordensættes på udvalgsrådsmøde snarest muligt efter sommerferien.

Forvaltningens seneste budgetopfølgning fra august 2019 (på baggrund af 7 måneders forbrug) viser en yderligere stigning i udgifter til foranstaltninger i Familie- og Velfærdsafdelingen i 2019.

På baggrund af de reviderede forventninger til årets samlede regnskabsresultat, beskriver forvaltningen med denne sags del årsagen til de økonomiske udfordringer og dels den videre proces for Plan for Økonomisk Balance (PØB2). Med forventningen om de yderligere økonomiske udfordringer vurderer forvaltningen, at det er andre løsninger, der skal i anvendelse end de der var tiltænkt ift. forventningen, der blev orienteret om i udvalgs mødet d. 25/6. Derfor er denne sag en drøftelsessag, og ikke en beslutningssag.

I afsnit 2 "Flere børn har behov for sociale foranstaltninger" præsenteres Børn- og Ungeudvalget indledningsvist for den stigning i aktiviteten, der er på området. Formålet er at give Børn- og Ungeudvalget en forståelse af baggrunden for de økonomiske udfordringer. Senere et grundlag for at kunne vurdere hvilke løsninger der skal i anvendelse.

I afsnit 3 præsenteres Børn- og Ungeudvalget for "Odense Kommunes udgiftsniveau sammenlignet med 6-byerne". Odense Kommune ligger sammen med Aarhus og Randers lavt, mens udgiftsniveauet i København, Aalborg og særligt Esbjerg ligger på et væsentligt højere niveau.

Herefter beskrives Familie- og Velfærdsafdelingens samlede økonomiske udfordringer i afsnit 4 "Den økonomiske udfordring".

I afsnit 5 "Håndtering af den økonomiske udfordring" beskrives forvaltningens håndtering af den økonomiske udfordring.

I afsnit 6 adresseres "Bestillinger fra udvalgs mødet den 25/6 2019".

2. Flere børn har behov for sociale foranstaltninger

Det specialiserede børne- og familieområde er et område, der er under økonomisk pres. I Børne- og Ungerådgivningen er der flere sårbare børn og familier, der har brug for hjælp. Det er en tendens, der ses på landsplan og også i Odense Kommune. Det betyder, at der er pres på den kommunale økonomi.

"Task Force Velfærd" beskrev i juni måned de seks største udfordringer i Odense Kommune i de kommende år. En af de seks udfordringer er "Manglende fodfæste i tilværelsen", som netop er udtryk for, at flere børn og unge oplever psykisk sårbarhed, ensomhed, angst og depression. Der er med andre ord flere børn og unge som ikke har det fornødne fodfæste i tilværelsen.

I Odense registreres flere underretninger på børn, hvor der er en bekymring. Dette betyder en stigning i antallet af børnefaglige undersøgelser. Disse har afdækket flere børn, som har det svært og som har brug for tidlige indsatser, foranstaltninger og anbringelser. Der er altså på alle områder sket en øget aktivitet, hvor det er Odense Kommunes opgave at sikre den påkrævede hjælp til børnene og familierne, i forhold til de lovmæssige krav.

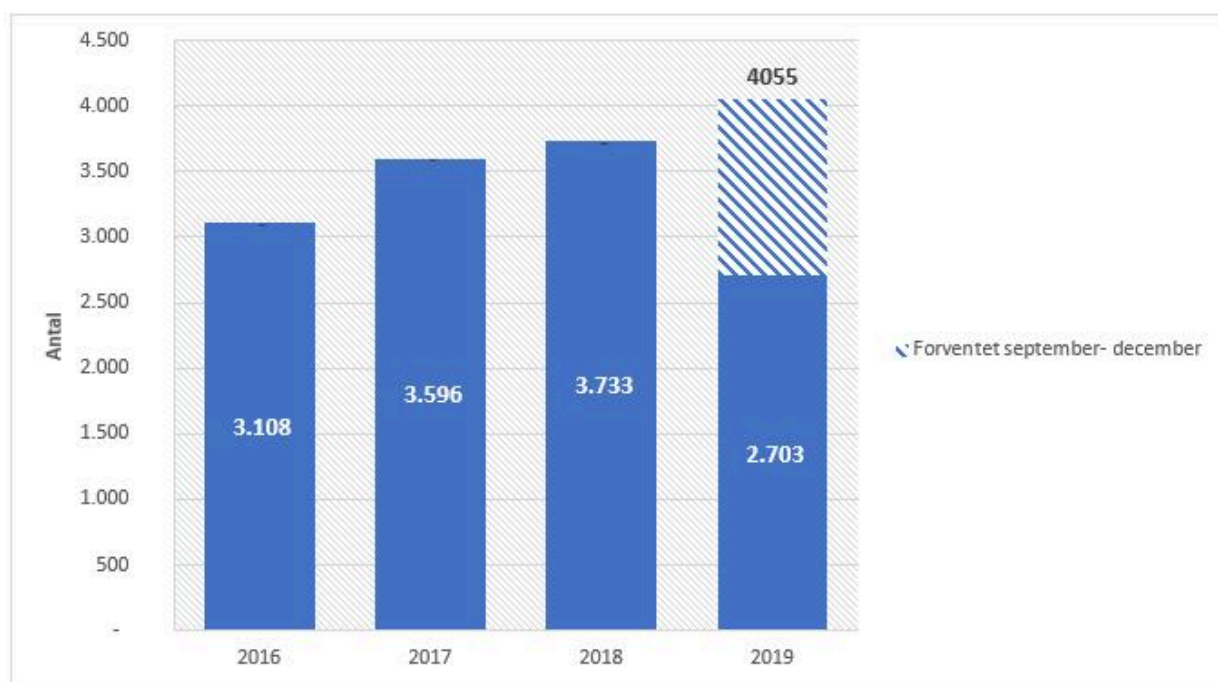
Udviklingen gennemgås i det følgende afsnit 2.1 "Udvikling i antal underretninger og børnefaglige undersøgelser". Efterfølgende beskrives udviklingen i forbruget på forbyggende foranstaltninger i afsnit 2.2. Udviklingen i antallet af anbringelser beskrives i afsnit 2.3. "Flere børn og unge anbringes".

2.1. Udvikling i antal underretninger og børnefaglige undersøgelser

Udviklingen i antal underretninger i Odense Kommune, som indeholder en bekymring for et barns eller et ungt menneskes trivsel og udvikling, viser en stigning.

Af figur 1 ses en stigning på i alt 625 underretninger i perioden 2016-2018, hvilket svarer til en stigning på 20 procent. I 2019 har der i perioden januar-august været 2.703 underretninger. Såfremt antallet af underretninger fortsætter med samme tendens, vil der være ca. 4.000 underretninger ved årets udgang (fremskrivningen er baseret på erfaringer fra tidligere år). Dette svarer til en yderligere stigning fra 2018 til 2019 på 8,6 procent.

Figur 1: Antal underretninger i Odense Kommune i årene 2016 – 2019:

Både den nuværende og forhenværende regering har/har haft et stort fokus på socialt udsatte børn og deres opvækstvilkår, ligesom kommunernes indsatser på området har deres fokus. Skiftende regeringer har således i flere omgange skærpet bestemmelser i Serviceloven for udsatte børn og unge. Skærpelserne fokuserer på såvel civilsamfundets og ikke mindst offentligt ansattes forpligtigelser til at underrette til kommunens sociale myndigheder i forhold til børn og unge, som er truet på deres sundhed og udvikling. En række sager omkring børns opvækstvilkår med svær omsorgssvigt, vold og seksuelle overgreb har medvirket til dette skærpede fokus.

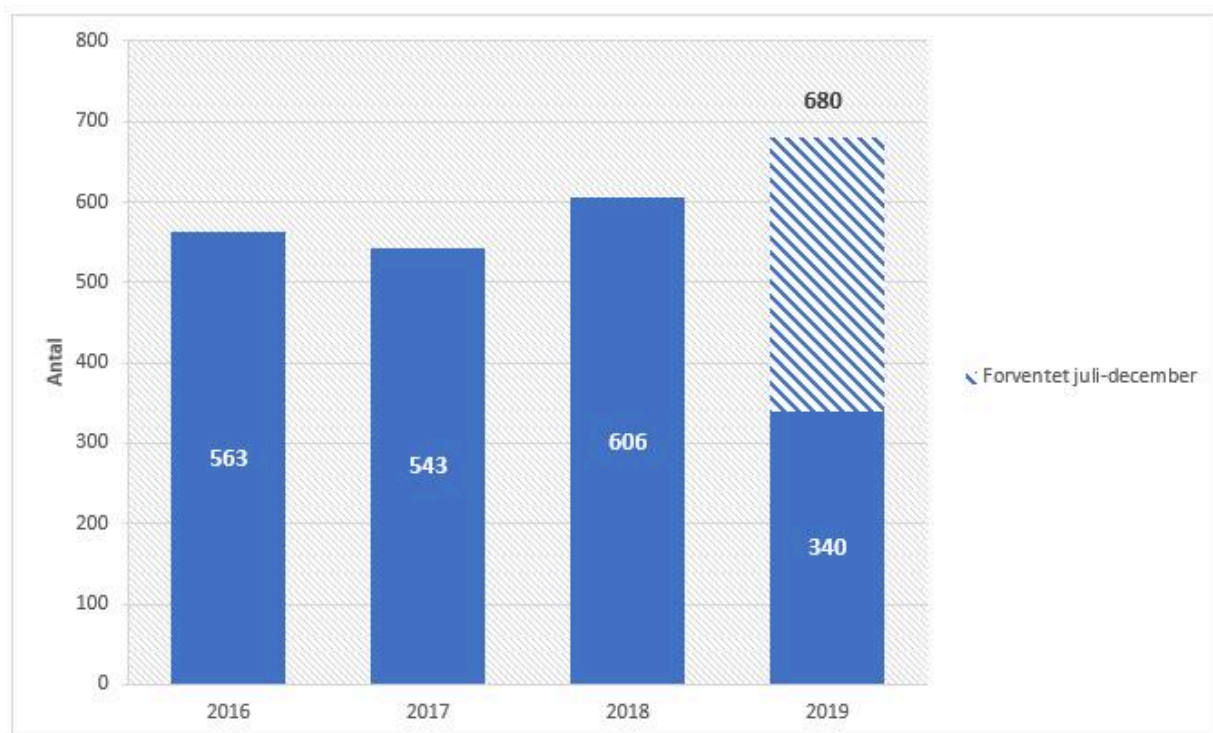
Det øgede antal underretninger skyldes dermed også en større opmærksomhed blandt de fagprofessionelle medarbejdere, samt et øget antal børn og unge i udsatte positioner generelt i Odense Kommune. Det er godt for sårbare børn og familier, at deres vanskeligheder opdages tidligere, og helt i tråd med strategien for tidlig indsats, der blev vedtaget af Børn- og Ungeudvalget i september 2018.

Der er således en markant stigning i antallet af børn og unge i Odense Kommune, der har behov for støtte udover det, som i dag gives via daginstitutioner, skoler og Sundheds- og Forebyggelsesafdelingen.

52 procent af underretningerne vedrører børn- og unge, som ikke i forvejen er kendt i Børne- og Ungerådgivningen. De resterende 48 procent vedrører børn og unge, som allerede har en sag i Børne- og Ungerådgivningen, men hvor udviklingen ikke går hurtigt nok eller deres situation er yderligere forværret, hvorfor der underrettes på ny.

Cirka 30 procent af de underretninger, som Børne- og Ungerådgivningen modtager i nye sager, bliver til en aktiv sag, hvor der skal udarbejdes en børnefaglig undersøgelse og derefter iværksættes en foranstaltning. I 2018 var der 606 nye børnefaglige undersøgelser, mens der i første halvår af 2019, allerede er 340 nye børnefaglige undersøgelser.

Figur 2: Antal børnefaglige undersøgelser i Odense Kommune i nye sager:

Det ses af Figur 2, at der i perioden 2017 til 2018 er en stigning på 63 børnefaglige undersøgelser. Fortsætter tendensen i 2019, vil antallet af børnefaglige undersøgelser ved udgangen af 2019 nå op på cirka 680. Stigningen fra 2018 til 2019 er på 12 procent.

På landsplan er der ligeledes en stigning i antallet af underretninger og børnefaglige undersøgelser.

I det følgende gennemgås udviklingen i foranstaltninger, som er et område, hvor det nævnte pres kommer særligt til udtryk. Først gennemgås udviklingen i forebyggende foranstaltninger. Herefter gennemgås udviklingen på anbringelsesområdet.

2.2. Forebyggende foranstaltninger

Forebyggende foranstaltninger for børn og unge er hjælpeindsatser til et barn, og ofte også til barnets familie. Når en underretning har beskrevet bekymringer for barnets udvikling og sundhed, og en efterfølgende undersøgelse af barnets og familiens situation har afdækket behov for indsatser til at sikre barnets opvækstvilkår, så kan der iværksættes forebyggende foranstaltninger.

Forebyggende foranstaltninger, har som hovedmål og ønsket effekt at sikre, at barnets vanskeligheder kan løses i barnets hjem, i tæt samarbejde med barnets familie og samarbejdspartnere omkring barnet og familien – sundhedsplejerske, dagtilbud, skole, fritid m.fl.

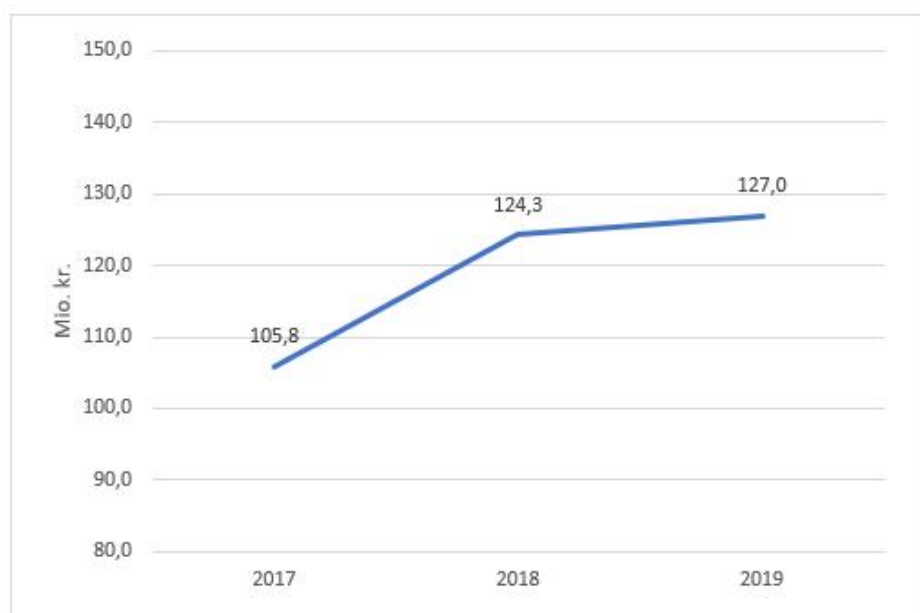
Om der er behov for særlig støtte, er en individuel vurdering, der bestemmes af barnets eller den unges konkrete situation; bl.a. hvilke ressourcer og risici, der er i barnets eller den unges liv. Børn og unge med særlige behov har forskellige udfordringer i livet - både af forbigående og blivende art. Der er derfor brug for forskellige og målrettede indsatser.

Mulige forebyggende foranstaltninger spænder over en meget bred vifte af hjælpende indsatser. Lige fra en kontaktperson, som støtter barnet på de områder hvor barnet kan have behov for det – skole, uddannelse, hjemmet, fritid - til meget involverende, indgribende og langvarige familieforbøb med barnet og dennes familie. I en del forløb omkring barnet og familien, vurderes det nødvendigt at etablere flere støttende og kompenserende indsatser, for at opnå de ønskede effekter. Helt overordnet er formålet med forebyggende foranstaltninger, at sikre barnet samme muligheder som dennes jævnaldrende.

En betydningsfuld opmærksomhed er at børn, der normalt omtales som børn i socialt udsatte positioner, er helt almindelige børn, som går i kommunens dagtilbud og skoler, men som har brug for særlig støtte og opmærksomhed.

Som det ses af figur 3, er de samlede udgifter til forebyggende foranstaltninger steget med 21,2 mio. kr. siden 2017. Genopretningsplanerne har fokuseret på effektiviseringer og omlægning af ydelser for at nedbringe udgifterne på forebyggende foranstaltninger. Virkningen af genopretningsplanerne ses ved at stigningen fra 2018 til forventet forbrug for 2019 er mindre end stigningen i udgifter fra 2017 til 2018. Handleplaner og omlægning af forebyggende foranstaltninger er nærmere beskrevet i afsnit 4.2.

Figur 3 - Udgifter til forebyggende foranstaltninger 2017-2019

2.3. Flere børn og unge anbringes

I en række situationer omkring børn, vurderes det, at barnets opvækstvilkår i familien og i barnets omgivelser, er så bekymrende, at barnets sundhed og udvikling ikke kan sikres imens barnet bor hos forældrene. Hvis det vurderes, er kommunen forpligtet til at sikre barnets opvækstvilkår, ved at anbringe barnet uden for hjemmet.

Vilkårene for børn i de situationer kan spænde fra individuelle pædagogiske og behandlingsmæssige behov hos barnet, til vilkår, hvor barnet udsættes for omsorgssvigt, misbrug i familien, vold eller seksuelle overgreb i hjemmet eller i barnets nærmiljø, og hvor det vurderes, at forældrene ikke kan tilgode barnets behov for beskyttelse og omsorg i tilstrækkeligt omfang imens barnet er i hjemmet.

Anbringelser uden for hjemmet sker derudover på sikrede døgninstitutioner ved kriminalitet. Den unge anbringes på sikret institution når de er under 18 år, og derfor ikke må sidde i almindeligt fængsel, når de har fået eller venter på en dom. De kan også anbringes der som del i en ungdomssanktion, som er en særlig dom for unge under 18 år. Kommunen kan også, i helt særlige tilfælde, anbringe den unge på sikrede institutioner, fordi det må anses som absolut nødvendigt for at forhindre den unge i at begå kriminalitet, eller fordi den unge er i fare for andre eller sig selv.

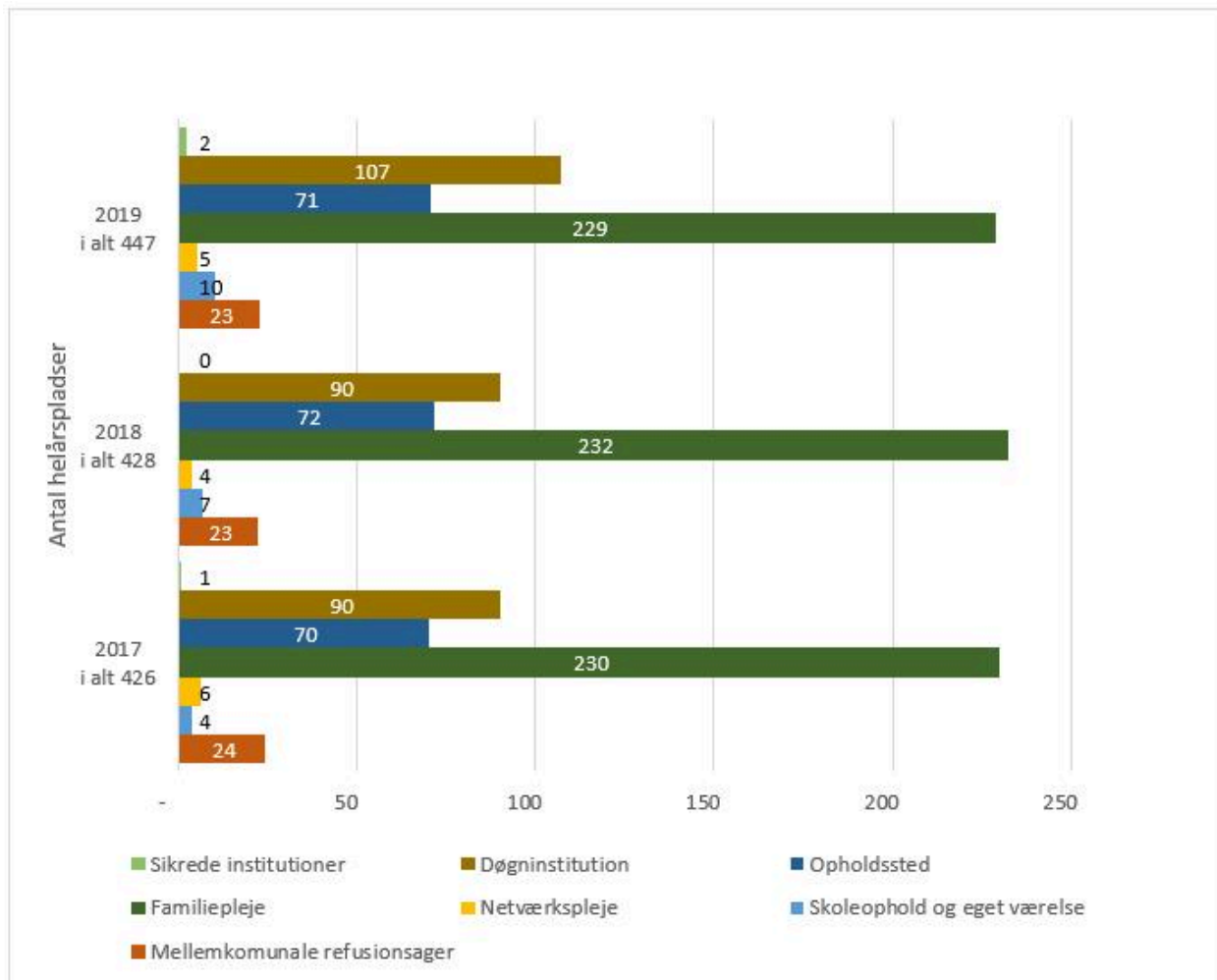
En anbringelse af et barn uden for hjemmet betyder ikke nødvendigvis, at barnet ikke kommer hjem til forældre igen. Kommunen er under barnets anbringelse forpligtiget til at samarbejde med forældre om at forbedre mulighederne for, at barnets behov i opvæksten kan tilgodeses i familien og barnet derfor kan komme hjem igen.

I dag bliver ca. 30 procent af de nye underretninger til en børne- og ungesag, der medfører forpligtigelse til at udføre en børnefaglig undersøgelse. En andel af disse ender med en anbringelse. I det følgende beskrives udviklingen i børn- og ungesager, som vedrører anbringelser.

Siden 2017 er antallet af anbringelser steget med 21 (helårspladser). Antallet af anbringelser er steget i forhold til døgninstitutioner og sikrede institutioner, som er de dyreste anbringelsestilbud. Samlet set medfører denne stigning i anbringelser en årlig merudgift på 20,5 mio. kr.

Udviklingen i antallet af anbringelser ses i Figur 4. Det er således anbringelser og særligt dyre anbringelsestilbud, der medvirker til Familie- og Velfærdsafdelingens økonomiske udfordringer. For 2019 vises det forventede antal anbringelser i kendte børne- og ungesager. Det betyder dermed, at børn og familier som ikke er kendte af kommunens indgår derfor ikke i opgørelsen.

Figur 4: Udvikling i antal anbringelser 2017-2019 i Børne- og Ungerådgivningen (helårspladser)

3. Odense Kommunes udgiftsniveau sammenlignet med 6-byerne

Blandt kommunerne i 6-by-samarbejdet ligger Odense Kommune under gennemsnittet, når der ses på de samlede udgifter til forebyggende foranstaltninger, anbringelser og merudgiftsydelser for de 0-22-årige. Se tabel 1.

Tabel 1 - Nettodriftsudgifter pr. 0-22-årige til forebyggende foranstaltninger, anbringelser og merudgiftsydelser - regnskab 2018

Kr. pr. 0-22 årige	Aarhus	Odense	Aalborg	Esbjerg	Randers	København
Forebyg. foranst. og rådgivning	3.853	2.717	3.467	4.998	3.358	4.413
Merudgiftsydelser	833	879	1.777	810	1.194	1.117
Anbringelser	4.587	5.838	6.280	7.456	4.668	4.975
Nettodriftsudgifter i alt	9.273	9.434	11.523	13.263	9.220	10.504

Tabel 1 viser, at Odense Kommune bruger færrest penge pr. 0-22-årige på forebyggende foranstaltninger sammenlignet med de øvrige 6-byer. For merudgiftsydelser (kompensation til familier med handicappede børn) ligger Odense Kommune i den laveste halvdel. På anbringelsesområdet ligger Odense Kommune på gennemsnit af 6-byerne.

Den strukturelle ubalance i Familie- og Velfærdsafdelingen er således ikke et udtryk for, at serviceniveauet er højere i Odense Kommune sammenlignet med øvrige kommuner i 6-by samarbejdet.

4. Den økonomiske udfordring

I dette afsnit beskrives den økonomiske udfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen. Først beskrives udviklingen i afdelingens merforbrug. Herefter orienteres om de økonomiske handleplaner og den økonomistyring, der er igangsat. Dernæst beskrives den aktuelle status på afdelingens økonomi september 2019, herunder den seneste udvikling til forventet regnskab 2019.

4.1. Udvikling i merforbrug i Familie- og Velfærdsafdelingen

Familie- og Velfærdsafdelingen har gennem en årrække været udfordret på balancen mellem forbrug og budget. I 2016 havde Familie- og Velfærdsafdelingen således et strukturelt merforbrug på 37,8 mio. kr.

Fra 2017 blev det strukturelle merforbrug finansieret via Velfærdsprocenten (27,8 mio. kr.), det resterende merforbrug blev finansieret inden for udvalgsrammen. 2017 startede således i balance.

Siden 2017 har Familie- og Velfærdsafdelingen haft en stadig stigende strukturel økonomisk ubalance, som er forsøgt løst ved genopretningsplaner på området, samt via finansiering inden for udvalgsrammen.

Et stadigt stigende pres på foranstaltninger har medført, at genopretningsplanerne ikke genopretter økonomien, men er med til at håndtere en del af det øgede udgiftspres på området.

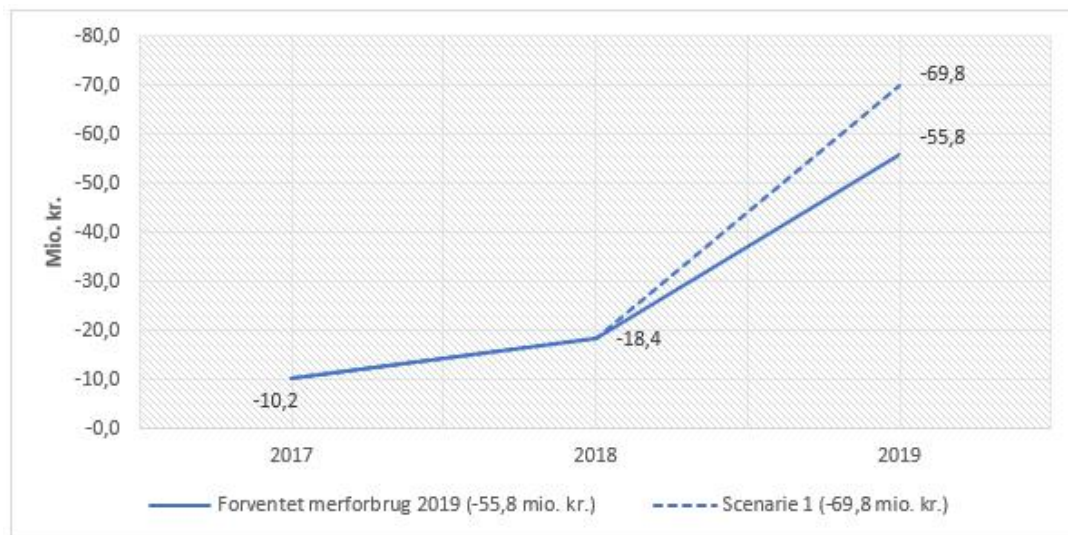
Regnskabsresultatet for 2017 for Familie- og Velfærdsafdelingen var et merforbrug på -10,2 mio. kr. Børn- og Ungeudvalget besluttede, at dette merforbrug skulle finansieres med et engangsbeløb inden for Børn- og Ungeudvalgets ramme. Der blev igangsat en plan for genopretning af den strukturelle ubalance i 2017 (Se afsnit 4.2).

Regnskabsresultatet for Familie- og Velfærdsafdelingen for 2018 udgjorde et merforbrug på -18,4 mio. kr. Resultatet blev overført til budget 2019. På baggrund af det fortsatte merforbrug, blev det administrativt besluttet at igangsætte Plan for Økonomisk Balance i Familie- og Velfærdsafdelingen (PØB1) (Se afsnit 4.2).

På trods af iværksættelsen af PØB1, viser den seneste vurdering, at Familie- og Velfærdsafdelingen forventer et merforbrug på -55,8 mio. kr. Dette resultat hviler dog på den forudsætning, at forvaltningen forventer at få medhold i en række verserende sager i Ankestyrelsen og at Beskæftigelses- og Socialforvaltningen overtager de sager, hvor der fortsat er uklarhed om målgruppekriteriet. Hvis disse forudsætninger ikke indfries, forventes regnskabsresultatet at beløbe sig til -69,8 mio. kr.

Merforbruget akkumuleres over årene, da det er blevet tydeligt, at genopretningsplanerne hjælper med at håndtere det stigende udgiftspres, men ikke genopretter økonomien. Udviklingen i merforbrug ses i Figur 5.

Figur 5. Forventet regnskabsresultat i Familie- og Velfærdsafdelingen i 2019

Det ses at merforbruget er stigende hen over årene. Det stigende merforbrug skyldes både at merforbrug akkumuleres og er overført mellem årene samt en stigning i årlige udgifter til foranstaltninger i perioden 2017 til 2019. "Forventet merforbrug 2019" og "Scenarie 1" beskrives nærmere i afsnit 4.3.

4.2. Økonomiske handleplaner i Familie- og Velfærdsafdelingen

Stigende aktivitet og deraf følgende udgifter betød, at Familie- og Velfærdsafdelingen i løbet af 2017 kunne konstatere ubalance mellem budget og forbrug. Familie- og Velfærdsafdelingen igangsatte derfor kompenserende besparelser på 3 mio. kr., der gik på tværs af afdelingen. Det betød tilpasninger og afskedigelser i Børneterapien, Specialpædagogisk Rådgivning, SSP (enhed for samarbejde mellem skole, sociale myndigheder og politi) og Børn- og Ungerådgivningen.

I 2018 så Familie- og Velfærdsafdelingen igen ind i en stigende økonomisk ubalance. Derfor blev der i starten af året administrativt indført kompenserende besparelser for 2,1 mio. kr. efterfulgt af en handleplan, der på tværs af afdelingen skulle skabe balance i økonomien. I Center for Indsatser til Børn og Unge (CIBU) blev der gennemført effektiviseringer med henblik på at sænke udgifterne og øge de borgerrettede indsatser. Der er foretaget væsentlige omlægninger af medarbejdernes arbejdsfunktioner for at øge aktivitet og dermed ved kunne hjælpe flere børn og familier inden for den økonomiske ramme. Ligeledes steg antallet af børn- og unge, som kontaktpersoner i CIBU skal arbejde med.

Herudover blev der i Børn- og Ungerådgivningen ydet en indsats for at fremme brugen af plejefamilier, efterskoler og kostskoler frem for tungere anbringelsesformer. Der blev ligeledes rettet et øget fokus på at anvende Center for Indsatser til Børn og Unge fremfor eksterne leverandører. På den baggrund blev der realiseret besparelser og effektiviseringer for 8,6 mio. kr. i 2018.

Primo 2019 gennemførte forvaltningen en reorganisering i administrative funktioner, således at en række administrative opgaver og sekretariatsopgaver blev samlet i staben, herunder opgaver vedrørende økonomistyring og ledelsesinformation. Ambitionen på økonomiområdet var bl.a. at samle økonomifaglighed for dermed at skabe bedre styring med området. I foråret 2019 er der arbejdet intensivt med at skabe tilstrækkeligt datagrundlag og udarbejdelse af ledelsesinformation for at kunne følge udviklingen på området tættere.

26/3 2019 blev PØB1 igangsat med ambitionen om at realisere 22,6 mio. kr. i effektiviseringer og besparelser inden udgangen af året. Ved den seneste opfølgning på planen blev forventningen dog nedjusteret til 14,9 mio. kr.

Der er således iværksat en række initiativer, for at imødekomme afdelingens økonomiske udfordringer. De gennemførte initiativer har primært vedrørt besparelser og effektiviseringer indenfor forebyggende foranstaltninger, administration og organisation. Anbringelsesområdet er alene blevet berørt i form af prisreduktioner, primært via genforhandling med eksterne leverandører og takstreduktioner på egne institutioner. Følgende initiativer er igangsat i PØB1:

- Sagsgennemgang med henblik på tilretning af ydelser (10,0 mio. kr.)
- Prisreduktioner på interne og eksterne døgninstitutioner (4,1 mio.kr.)
- Reducerede timepriser på forebyggende foranstaltninger (1,9 mio. kr.)
- Omstrukturering af Alternativ til Anbringelse (ATA) (1,0 mio. kr.)
- Midlertidigt ansættelsesstop i 2019 (2,5 mio. kr.)
- Øget anvendelse af egne tilbud (0,5 mio. kr.)
- Ophør af Socialdel til eksterne skoletilbud (1,5 mio. kr.)
- Øvrige (1,1 mio. kr.)

Med henblik på at håndtere det økonomiske pres i Familie- og Velfærdsafdelingen har der således været foretaget organisatoriske og faglige ændringer i afdelingen.

Organisatoriske ændringer

Enheden, der sikrer det bedst mulige match mellem indsatser og børn- og familiers behov, er flyttet fra Center for Indsatser til Børn og Unge (CIBU) til Børn- og Ungerådgivningen. Flytningen er med til at sikre bedre sammenhæng mellem sagsbehandlerens vurdering af behov hos børn og familier med den nødvendige indsats.

Afdelingen ”Alternativ Til Anbringelser” er lukket og afdelingens indsatser er i et vist omfang flyttet til anden enhed i CIBU. Ændringen er med til at sikre en bedre og bredere sammenhæng til andre forebyggende foranstaltninger.

Faglige ændringer

På det mere faglige plan, arbejdes der i Børne- og ungerådgivningen med et fokus på korterevarende intensive indsatser, der anvendes i familier, hvor det vurderes at have en hurtigere og bedre effekt. Fokus på korterevarende intensive indsatser blev indarbejdet ifm. PØB1.

Herudover har Børn- og Ungerådgivningen fokus på at rekruttere flere plejefamilier bosiddende i Odense Kommune, da dette vil medvirke til, at anbragte børn og unge får mulighed for at blive i nærheden af deres biologiske forældre, nærmiljø og netværk. Samtidig vil flere anbringelser i plejefamilier frem for dyrere anbringelsesformer nedbringe udgifter på anbringelsesområdet. Der er på nuværende tidspunkt positive indikatorer og effekter i samarbejdet med plejefamilier. Der er planlagt en intensivering af rekrutterings- og brandingaktivitet henover efteråret 2019.

Ovenstående handlingsplaner og initiativer for at genoprette økonomien i Familie- og Velfærdsafdelingen har kunne håndtere en del af udgiftspresset på området, men har ikke kunne give økonomisk balance.

4.3. Status på udfordringen - september 2019

Som beskrevet ovenfor er forventningen i 2019, ifølge den seneste administrative budgetopfølgning, at Familie- og Velfærdsafdelingen ser ind i et merforbrug 55,8 mio. kr for året.

I forhold til det forventede regnskabsresultat for 2019 er der en række usikkerheder, som forvaltningen på nuværende tidspunkt ikke kender udfaldet af. Derfor ser forvaltningen ind i to forskellige scenarier. Scenarierne beskrives nedenfor:

- I scenarie 1 forudsættes det, at Børne- og Ungerådgivningen taber en række verserende sager i Ankestyrelsen, og at Beskæftigelses- og Socialforvaltningen ikke overtager de sager, hvor der fortsat er uklarhed om målgruppekriteriet for sager til overdragelse.
- I scenarie 2 forudsættes det, at Børn- og Ungeforvaltningen får medhold i ovennævnte sager, og at udgifterne til sagerne derfor ikke skal afholdes af Børn- og Ungeforvaltningen.

De økonomiske konsekvenser af udfaldene er vist i tabel 2.

Tabel 2 - Økonomisk udfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen

(mio. kr.)	2019	2020	2021
Strukturel del af scenarie 1	- 51,4	- 51,4	- 51,4
Overført merforbrug fra 2018	- 18,4	-	-
Scenarie 1	- 69,8	- 51,4	- 51,4
Sagsoverdragelse til BSF	14,2	7,7	7,7
Sager i Ankestyrelsen	4,3	6,7	4,8
Scenarie 2	- 51,3	- 37,0	- 38,9
Strukturel del af scenarie 2	- 32,9	- 37,0	- 38,9

* Netto udgør overført merforbrug fra 2018 for hele Familie- og Velfærdsafdelingen -18,4 mio. kr. idet, der her er indregnet et positivt resultat for ”særlige driftsområder”. I udvalgssagen den 26/3 2019 er overførslen på ordinær drift opgjort til -22,6 mio. kr.

Det fremgår af tabel 2, at merforbruget i 2019 i scenarie 1 er på 69,8 mio. kr. Dette beløb reduceres til 51,3 mio. kr. hvis scenarie 2 realiseres. Begge beløb er inklusive det overførte merforbrug fra 2018 på i alt 18,4 mio. kr.

For at opgøre den strukturelle udfordring, ses der bort fra merforbruget i 2018, så der alene ses på det merforbrug, der vedrører det enkelte år. Dvs. at merforbruget på 18,4 mio. kr. fratrækkes.

I scenarie 1 udgør den varige udfordring således et strukturelt merforbrug på -51,4 mio. kr.

I scenarie 2 udgør den strukturelle udfordring -32,9 mio. kr. i 2019, stigende til 37,0 mio. kr i 2020 og -38,9 mio. kr. i 2021 og frem.

Forskellen mellem de to scenarier skyldes, at der i scenarie 2 forudsættes en overdragelse af sager til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen med tilbagevirkende kraft til 2018. Det samme gør sig gældende for sagerne i Ankestyrelsen.

Formentlig vil årets resultat lande et sted mellem de to scenarier. Forvaltningen har således en forventning om at selve regnskabsresultat bliver på ca. 55,8 mio. kr.

Forvaltningen vurderer at den strukturelle ubalance i 2019 vil være -37,4 mio. kr. stigende til -40,7 mio. kr. fra 2020. Dette er vist i nedenstående tabel 3.

Tabel 3 - Forventet strukturel udfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen

(mio. kr.)	2019	2020	2021
Scenarie 1	- 69,8	- 51,4	- 51,4
Sagsoverdragelse til BSF	12,0	7,7	7,7
Sager i Ankestyrelsen	2,0	3,0	3,0
Forventet resultat 2019	- 55,8	- 40,7	- 40,7
Overført merforbrug fra 2018	18,4		
Forventet strukturel udfordring	- 37,4	- 40,7	- 40,7

4.4. Redegørelse for udvikling siden 25/6-sagen

Siden udvalgssagen den 25/6 2019 viser den seneste prognose efter syv måneders forbrug for økonomien i 2019, at der forventes en yderligere stigning i udgifterne i Familie- og Velfærdsafdelingen.

Prognosen viser øgede udgifter til forebyggende foranstaltninger og anbringelser. Herudover konstaterer Familie- og Velfærdsafdelingen, at PØB1 ikke forventes at hente det ønskede provenu og et merforbrug på Løkkehus. Samlet set er der siden 25/6 2019 yderligere økonomiske udfordringer på 30 mio. kroner. Se samlet oversigt i tabel 4.

Tabel 4 - Yderligere udfordringer siden 25/6 2019

Yderligere udfordringer efter den 25/6	
Specialpædagogisk Rådgivning	- 0,4
<i>Anbragte børns skolegang</i>	- 0,4
Børn- og Ungerådgivningen	- 23,2
<i>Foranstaltninger</i>	- 21,2
<i>Hjælpe midler</i>	- 2,0
Indsatser Børn og Unge	- 6,9
<i>Nedlukning af Alternativ til anbringelse</i>	- 1,7
<i>Merudgifter ved Lykkehus</i>	- 5,2
SSP	0,5
<i>Vakance</i>	0,5
Yderligere udfordringer i alt	- 30,0

Forvaltningen har undersøgt konsekvenserne af, at lade Familie- og Velfærdsafdelingen håndtere udfordringen internt i afdelingen. Det vil medføre personalereduktioner og påvirke ydelserne og de familier, der har behov for og krav på afdelingens ydelser uhensigtsmæssigt hårdt. Ud fra Odense Kommunes principper for økonomistyring anbefales derfor en omprioritering af midler inden for udvalgsrammen.

5. Håndtering af den økonomiske udfordring

I det følgende beskrives forvaltningens håndtering af de økonomiske udfordringer.

5.1 Økonomisk opbremsning i 2019 og håndtering af strukturelt merforbrug i 2020

Med henblik på at imødekomme det forventede merforbrug i Familie- og Velfærdsafdelingen på -55,8 mio. kr. i 2019, har Børn- og Ungeforvaltningen igangsat en økonomisk opbremsning i hele forvaltningen for resten af 2019. Der skal udvises tilbageholdenhed i forhold til indkøb af varer og tjenesteydelser og herudover indføres der ansættelsesstop året ud i hele Børn- og Ungeforvaltningen.

Det anslås, at der derved kan opnås en midlertidig besparelse på 17,0 mio. kr. i 2019, hvorved det forventede regnskabsresultat forventes at blive reduceret til -38,8 mio. kr.

Det forventede regnskabsresultat på -38,8 mio. kr. i 2019 overføres til 2020 og skal dermed indhentes i 2020. Det vurderes ikke realistisk at Familie og Velfærdsafdelingen har mulighed for at finansiere beløbet i 2020 og dermed bliver beløbet et anliggende der skal løses på tværs af hele udvalgsrammen.

Der er udover et merforbrug fra 2019, også en strukturel udfordring i Familie- og Velfærdsafdelingen, der skal findes finansiering til fra 2020 og frem.

I henhold til kommunens økonomistyringsprincipper skal merforbrug, der ikke kan håndteres i den pågældende afdeling, finansieres via omprioriteringer inden for udvalgsrammen. Da det ikke er forvaltningens vurdering, at hverken

merforbruget fra 2019 eller den strukturelle udfordring kan håndteres i Familie- og Velfærdsafdelingen alene, vil det være nødvendigt at foretage omprioriteringer på tværs af afdelingerne i forvaltningen, altså indenfor hele udvalgsrammen.

Forvaltningen vil derfor på udvalgsmødet den 08.10.2019 forelægge en sag til drøftelse i Børn- og Ungeudvalget, med henblik på en senere udmøntningssag der beskriver konkrete forslag til finansiering af den budgetmæssige ubalance i Familie- og Velfærdsafdelingen.

5.2. Fremtidige analyser i Familie- og Velfærdsafdelingen

På baggrund af de store budgetmæssige udfordringer der er konstateret vurderer forvaltningen at der er behov for at foretage nærmere analyser af Familie og Velfærdsafdelignens økonomi, udviklingen i aktivitet, registreringspraksis, sagsbehandling og leverandører. Med eksterne øjne på praksis ønskes det efterprøvet om der er løsninger forvaltningen overser.

Forvaltningen ønsker at igangsætte en uvildig analyse af aktivitet, økonomi, styring og organisering i Familie- og Velfærdsafdelingen. Formålet med analysen er at sikre den nødvendige viden om organisering og styring af området, herunder områder til effektivisering og forbedring. Analysen vil blive foretaget af et eksternt konsulent- eller revisionsfirma med henblik på at lave et servicetjek på ovennævnte områder.

Socialstyrelsen og Ankestyrelsen har etableret en Task Force for området for udsatte børn og unge. Task Forcen tilbyder hjælp til kommuner, der ønsker at belyse og inspirere i deres sagsbehandling gennem kompetenceudvikling, sparring og viden. Forvaltningen vil søge Task Forcen om hjælp i forhold til at se belyse og inspirere sagsbehandlingen i Familie- og Velfærdsafdelingen. Der er ansøgningsrunde i løbet af efteråret 2019. Dato er endnu ikke meldt ud.

Forvaltningen vil analysere yderligere mulighed for konkurrenceudsættelse og øget brug af private leverandører på området med det formål at undersøge om man kan holde fast i kvaliteten i ydelserne, men til en lavere udgift.

Situationen taget i betragtning har forvaltningen behov for at være i hyppigere dialog med børne- og ungeudvalget om udviklingen i aktiviteter, økonomi og genopretningsplanernes fremadskriden. Forvaltningen foreslår derfor, at forvaltningen rapporterer månedligt i hele 2020 på baggrund af forvaltningens månedlige budgetopfølgninger.

6. Bestillinger fra udvalgsmødet den 25/6 2019

6.1. Investeringsforslag

På udvalgsmødet den 25/6 2019 anmodede Børn- og Ungeudvalget forvaltningen om forslag til investeringer inden for Børne- og Ungerådgivningens område, der på lang sigt kan hjælpe med at skabe økonomisk balance.

Investeringer på socialområdet kan på sigt være én af løsningerne for at opnå en økonomisk balance for Familie- og Velfærdsafdelingen. Investeringer i socialt udsatte børn og unge har ofte først virkning på længere sigt, hvorfor de ofte i et kortere tidsperspektiv vil give flere og ikke færre udgifter for Odense Kommune.

Et forstærket fokus på hyppige opfølgninger og et styrket fokus på effekten, er et væsentligt element for at revurdere og justere indsatserne i sagerne. På den måde sikres de rigtige indsatser, og de indsatser, der ikke har effekt kan stoppes. Hyppigere opfølgning kan samtidig være med til, at der løbende er fokus på at flytte børn og unge til mindre indgribende indsatser.

I det følgende beskrives investeringsforslag, der kan medvirke til at skabe større effekter for børn og unge og som samtidig kan medvirke til at skabe økonomisk balance i Familie- og Velfærdsafdelingen.

6.1.1. Bedre anbringelsesforløb for barnet og den unge

De sidste år har de tvangsmæssige anbringelser på landsplan været stigende, men i Odense Kommune har stigningen været større end i resten af Danmark. En tvangsmæssig anbringelse er ofte lig med en vanskelig og tidskrævende sag, da der er stor uenighed omkring formålet med anbringelsen, imellem forvaltningen, anbringelsesstedet, forældre og den unge/barnet. Derfor foreslås det at ændre tilgang, så der afsættes ekstra ressourcer fra det øjeblik, hvor forældre, barnet eller den unge ikke er motiveret for en anbringelse.

De ekstra ressourcer skal bestå af et team af socialrådgivere med særlig kompetence inden for konfliktløsning, så man sikrer, at der er tid og ressourcer til at inddrage forældre/barn/den unge og derved skabe indsigt og forståelse for barnets/den unges behov. Dette vil give et fald i andelen af tvangsmæssige anbringelser, og således frigive administrative ressourcer, mindske beløbet til advokatsalær, give færre overvågede samvær og skabe et bedre anbringelsesforløb til gavn for barnet og den unge.

6.1.2. Socialrådgivning i daginstitution og dagpleje

Børns specifikke vanskeligheder bliver ikke altid opdaget i daginstitutionerne/dagplejen på et tidligt tidspunkt. Personalet har vanskeligt ved at vurdere, hvorvidt barnet og familien har svære vanskeligheder og hvilke muligheder, der findes for barnet og familien.

Det foreslås derfor, at der etableres en styrket mulighed for socialrådgivning, vejledning og myndighedsrådgivning ude i daginstitutionerne og dagplejen, med henblik på en forebyggende og tidlig indsats for udsatte børn. Dette skal medvirke til, at behovet for tidlig og forebyggende undersøgelse af socialt udsatte børns opvækst- og udviklingsvilkår vurderes i samarbejde med pædagogerne i daginstitutionerne og dagplejerne. Der er tale om en tidlig og forebyggende indsats, hvor familien og barnet får den rette hjælp så tidligt som muligt.

6.1.3. En forsøgsordning med færre sager pr. rådgiver

Socialrådgiverne har i dag i gennemsnit myndighedsansvaret for 35 børn, der har behov for sociale hjælpeforanstaltninger. Rådgiverne foretager den børnefaglige undersøgelse, samt bevilger og følger op på de iværksatte foranstaltninger. Antallet af sager giver på nuværende tidspunkt ikke mulighed for det ønskede niveau for inddragelse, opfølgning og tværfagligt samarbejde.

Derfor foreslås det at ansætte flere socialrådgivere, så det samlede antal sager kan falde til 25 pr. socialrådgiver. En tættere inddragelse og opfølgning kan have afgørende betydning for motivationen, opbakningen og at foranstaltningen er optimal.

6.1.4. Yderligere investering i rekruttering og fastholdelse af plejefamilier

I budget 2018 blev Familieplejen – enhed for plejefamilier i Børne – og ungerådgivningen – tilført 2 mio. kr. til ansættelse af flere familieplejekonsulenter. Hensigten med budgettilførslen, var at styrke enhedens muligheder for at samarbejde med, og støtte plejefamilier, som har børn og unge anbragt fra Odense Kommune. Derudover arbejdes der med en branding og rekrutteringskampagne, med henblik på, at tiltrække primært flere familier i Odense Kommune, som har lyst til at blive plejefamilie. Som i andre storbyer, er der ikke ret mange plejefamilier bosiddende i Odense Kommune. Ved at øge samarbejdet med, og at brande de gode vilkår, som Odense Kommune kan tilbyde plejefamilier nu og i fremtiden, er ønsket, at flere familier i Odense kan få lyst til, at indgå i arbejdet med anbragte børn. Det vil sikre de anbragte børn bedre muligheder for at forblive i en kendt daginstitution eller skole, og større nærhed til deres biologiske familie og netværk, og reducere anbringelsesudgifterne og udgifterne til anbragte børns skolegang i andre kommuner.

Der er på nuværende tidspunkt positive indikatorer og effekter i samarbejdet med plejefamilier, og branding i forhold til Odense familier, er planlagt intensiveret hen over efteråret 2019.

Der henvises i øvrigt til anden sag på dagsordenen, som beskriver plejefamilieområdet.

6.2. Fremrykning af besparelser fra Budget 2020 til 2019

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 25/6 2019 efterspurgte udvalget, om det var muligt at fremrykke besparelser i Budget 2020 og dermed realisere besparelserne allerede i 2019.

Da antallet af afskedigelser i kommunens forvaltninger overstiger mere end 30 medarbejdere inden for en periode af 30 dage, træder Lov om masseafskedigelser i kraft. Dette medfører, at en række processuelle krav skal overholdes. Det gælder varsling af Det Regionale Arbejdsmarkedsråd, afholdelse af forhandling med de respektive organisationer osv. Processen forventes at være gennemført i uge 50. Forvaltningen vurderer derfor, at det ikke er muligt at fremrykke besparelserne til 2019.

Økonomi

De økonomiske udfordringer håndteres inden for udvalgsrammen. Sagen har derfor ingen konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Investeringsforslag bedre anbringelsesforløb for barnet og den unge- fra Tvang til frivillig

Investeringsforslag - Socialrådgivning i daginstitution og dagpleje

Investeringsforslag - færre sager pr. rådgiver

Punkt 6: Drøftelse af strategi for Teknologiforståelse og Teknologiskdannelse

17.00.00-P20-1-18

Resume

Den 7/12 2017 besluttede byrådet at sælge NGF Nature Energy. Odense Kommune fik ved salget af NGF Nature Energy et provenu på ca. 85 mio. kr.

Et flertal i byrådet blev enige om at investere 50 mio. kr. over 10 år i Odenses børn og unge - bl.a. til at styrke teknologiforståelsen og teknologidannelsen blandt de odenseanske skolebørn.

Byrådet bad derfor Børn- og Ungeforvaltningen i samarbejde med Borgmesterforvaltningen om at udarbejde en 10-årig teknologistrategi for folkeskolerne til godkendelse i byrådet.

Denne strategi fremlægges til drøftelse i økonomiudvalget i nærværende sag.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og Borgmesterforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter 1. udkast af strategien "Verdens bedste robotby - Strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde".

Beslutning

Børn- og Ungeudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Den 7/12 2017 besluttede et flertal i byrådet, sammen med de øvrige ejerkommuner, at sælge NGF Nature Energy for at sikre selskabet kapitaltilførsel og fortsat vækst.

Odense Kommune fik ved salget af NGF Nature Energy et provenu på ca. 85 mio. kr. Et flertal i byrådet bestående af Socialdemokratiet, Venstre, Danmarks Liberale Parti, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Socialistisk Folkeparti, Radikale Venstre og Alternativet (forligspartierne) blev den 30/5 2018 enige om at anvende midlerne til at investere i Odenses børn og unge.

Forligspartierne er enige om, at midlerne skal anvendes til (a) at styrke teknologiforståelsen og teknologidannelsen blandt de odenseanske skolebørn, og (b) at sikre et sundt og miljørigtigt indeklima på skolerne. I forlængelse af salget af NGF Nature Energy har Odense Byråd indgået et forlig om at investere 50 mio. kr. over 10 år med henblik på styrke forståelse og dannelse - inden for teknologi og digitalisering - blandt de odenseanske børn og unge.

Visionen er, at:

- Odenses børn og unge skal have en god teknologiforståelse
- Odenses børn og unge skal mestre de digitale færdigheder, så de bliver herre over systemer og data, i stedet for at være underlagt dem
- Odenses børn og unge skal være en generation, der taler lige så let digitalt, som de taler dansk og regner
- Odenses børn og unge skal være teknologidannede.

Et enigt byråd besluttede den 20/6 2018, at Børn- og Ungeforvaltningen i samarbejde med Borgmesterforvaltningen skal udarbejde en 10-årig teknologistrategi for folkeskolerne, der godkendes af byrådet.

I arbejdet med strategien har der været afholdt 2 workshops. Den første workshop handlede om visioner og mål, og involverede økonomiudvalget, direktører fra forvaltningerne og et Advisory Board bestående af en række eksperter og videnspersoner inden for området. Den anden workshop handlede om midler og handling, og involverede blandt andet fagprofessionelle fra kommunen og erhvervslivet bredt.

I nærværende sag fremlægger Børn- og Ungeforvaltning i samarbejde med Borgmesterforvaltningen 1. udkast af strategien "Verdens bedste robotby - Strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde" (Bilag 1). Strategien har et bredt udsyn og et fokus på børnenes liv - også uden for skolen. Strategien forankres hos Økonomiudvalget og Børn- og Ungeudvalget, hvor Økonomiudvalget har den strategisk koordinerende rolle, sætter retning og løbende udmønter midler til konkrete indsatser, mens Børn- og Ungeudvalget har det eksekverende ansvar. Strategien er et dynamisk dokument. Den er forankret i en samlet vision, men tilpasses i takt med udviklingen i teknologien og behovene.

Strategien er udarbejdet på baggrund af forligsteksten og de to workshops. Derudover er der input fra møder med erhvervslivet, børn og unge samt forældre.

Strategien har tilknytning til Bystrategien, Uddannelsespolitikken og Digitaliseringsstrategien. Bekæmpelse af Cypercrimekriminalitet og Børn i Robotbyen er nogle af de indsatser, der allerede i dag omsætter strategien. I efteråret vil de første handleplaner for strategien blive udarbejdet.

Processen for udarbejdelsen af strategien

Økonomiudvalget har drøftet første udkast af strategien den 11/9 2019. Kommentarer fra Økonomiudvalget er i høj udstrækning indarbejdet i strategien. Udvalgte kommentarer fra Økonomiudvalget medtages til drøftelsen i Børn- og Ungeudvalget, hvorefter strategien vil blive tilrettet de sidste anvisninger fra udvalgene.

Efter indarbejdelse af de sidste anvisninger vil strategien blive fremsendt til Advisory Board til kommentering, som lovet på workshop 1.

Strategien bliver forelagt Økonomiudvalget til godkendelse den 23/10 2019, og forventes endeligt godkendt i byrådet den 13/11 2019.

Økonomi

Sagen har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Verdens bedste robotby - Strategi for dannelse og uddannelse i børnehøjde

Punkt 7: Tilbagemeldinger fra udvalgmøde den 20/8 2019 vedr. "Den sidste Vollsmoseplan"

17.00.00-A00-13-19

Resume

I september 2018 lancerede Odense Byråd "Den sidste Vollsmoseplan". Som en del af Den sidste Vollsmoseplan har byrådet valgt at sætte fokus på et opgør med parallelsamfund og mønsterbrud, der blandt andet skal sikre en bydel med mindre kriminalitet, skoler og dagtilbud i høj kvalitet, øget sundhed og et aktivt fritids- og kulturliv.

Som et led i Den sidste Vollsmoseplan har Odense Byråd bedt Børn- og Ungeudvalget udfærdige en samlet plan, der sikrer, at børn og unge i Vollsmose har samme muligheder som i resten af Odense.

Planen indeholder ambitiøse mål for skoleområdet, og forvaltningen har i det fremlagte idékatalog givet flere faglige bud på, hvordan målene nås. En ændring af skolestrukturen er et fagligt bud på, hvordan børn og unge fra Vollsmose i højere grad fordeles mellem de øvrige skoler med henblik på at sænke andelen af to-sprogede elever på skolerne ligesom en ændring af skolestrukturen kan være en løsning på det faldende elevtal i Vollsmose grundet genhusning og faldende børnetal.

I forbindelse med Børn- og Ungeudvalgets drøftelser af skolestrukturen i Vollsmose på udvalgmøderne den 4/6 og 20/8 2019, har forvaltningen forelagt udvalget flere mulige greb og ligeledes besvaret og undersøgt flere muligheder på udvalgets forandledning.

På Børn- og Ungeudvalgsmødet den 20/8 2019 stillede udvalget følgende 4 spørgsmål:

1. Kan der laves en budgetmodel for skoleområdet, hvor økonomien i en periode følger børnene?
2. Hvor mange børn og ansatte er der på de to skoler i Vollsmose?
3. I hvor vid udstrækning kan der etableres en to-lærerordning på de to skoler i Vollsmose for nuværende ressourcer?
4. Kan H.C. Andersenskolen benyttes til vuggestue og børnehave?

På udvalgmødet den 24/9 2019 vil Skolechef, Nikolaj Juul Jørgensen give forvaltningens tilbagemeldinger på ovenstående spørgsmål.

Punkt 8: Gennemgang af målsætninger i Sundhedsaftalen 2019-2023

29.00.00-G01-69-19

Resume

Sundhedsaftalen 2019-2023 mellem Region Syddanmark og de 22 kommuner blev godkendt i Odense Byråd den 26/6 2019 og på samme dag i Sundhedskoordinationsudvalget (SKU). Således har byrådet tilsluttet sig de ambitiøse visioner og målsætninger, der ligger i den nye Sundhedsaftale. Nu starter arbejdet med at implementere Sundhedsaftalen. I forhold til implementeringen har Økonomiudvalget i rammeudmeldingen for budget 2020 (20/2 2019) bestilt følgende fra udvalgene:

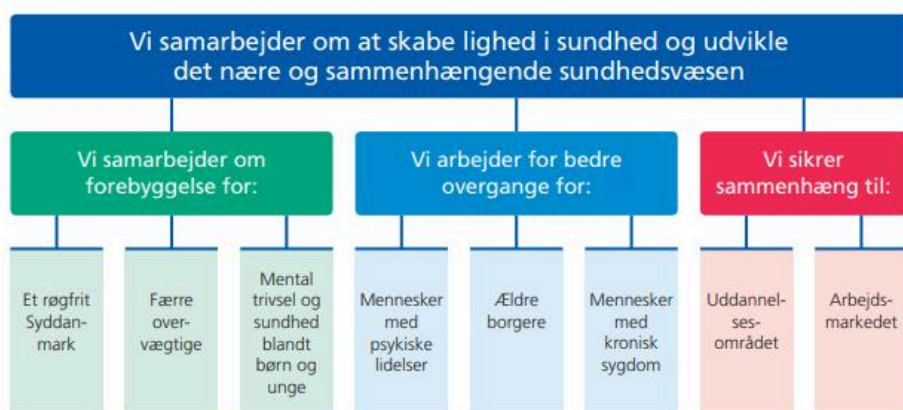
På baggrund af Sundhedsudvalgets rådgivning til Økonomiudvalget skal fagudvalgene desuden gennemgå Sundhedsaftalen 2019-2023 og vurdere, hvad sundhedsaftalens politiske visioner og målsætninger har af betydning for opgaveløsningen i de respektive udvalg. Som udgangspunkt skal opgaverne løses indenfor udvalgets økonomiske ramme.

Indeværende sag præsenterer sundhedsaftalens målsætninger i relation til udvalgets effektmål og Sundhedspolitikens målsætninger.

Region Syddanmark og de 22 syddanske kommuner er jf. Sundhedsloven forpligtet til at indgå en sundhedsaftale vedrørende varetagelsen af tværsektorielle opgaver på sundhedsområdet. Sundhedsaftalen forhandles for en fireårig periode og bygger på fælles politiske visioner for samarbejdet mellem kommuner, region og almen praksis. Sundhedsaftalen for 2019 – 2023 blev godkendt på mødet i Odense Byråd den 26/6 2019. Aftalen er trådt formelt i kraft den 1/7 2019, og Sundhedsstyrelsen har godkendt Region Syddanmarks sundhedsaftale den 23. august 2019.

Sundhedsaftalen 2019 – 2023 adskiller sig markant fra den forrige sundhedsaftale, hvor der var 98 forskellige mål og fokusområder. Den nye sundhedsaftale indeholder få og helt overordnede visioner og målsætninger med tilhørende effektmål og indikatorer. Den nye sundhedsaftale favner fagligt meget bredt og har indflydelse på mange kommunale kerneområder som f.eks. uddannelse, beskæftigelse, forebyggelse, mental sundhed og samspillet på sundhedsområdet mellem sektorerne om kronisk syge og ældre patienter. Figuren nedenfor viser de overordnede visioner for Sundhedsaftalen 2019-2023; til disse er knyttet en række konkrete målsætninger, der kan sammenlignes med effektmål og indikatorer.

Visioner i Sundhedsaftalen 2019-2023

I Børn- og Ungeforvaltningen er børn og unges sundhed og trivsel en væsentlig del af kerneopgaven. Særligt Børn- og Ungeudvalgets effektmål Børn og unge lever et liv med bedre fysisk og mental sundhed og trivsel, er relevant for realiseringen af Sundhedsaftalens målsætninger. Som indikator for effektmålet følges udviklingen i børn og unges fysiske og mentale sundhed og trivsel løbende.

Indikatoren for børn og unges fysiske sundhed inkluderer blandt andet viden om børn og unges fysiske aktivitet og BMI (Body Mass Index), hvilket understøtter Sundhedsaftalens målsætning Færre overvægtige. Derudover inkluderer indikatoren også viden om børn og unges rygevaner, hvilket understøtter Sundhedsaftalens målsætning Et røgfrit Syddanmark.

Indikatoren for børn og unges mentale sundhed understøtter målsætningen Mental trivsel og sundhed blandt børn og unge i Sundhedsaftalen.

Samlet betyder det, at der er en tæt sammenhæng mellem Sundhedsaftalens målsætninger og Børn- og Ungeudvalgets effektmål.

Børn- og Ungeudvalget vil på et senere tidspunkt blive præsenteret for status på de målsætninger i Sundhedsaftalen, der vedrører Børn- og Ungeforvaltningen. Der vil være enkelte målsætninger, der først kan arbejdes konkret med, når den kommende afrapportering af De otte nationale mål foreligger senere på efteråret.

Punkt 9: Orientering om arbejdsmiljøindsatsen i Børn- og Ungeforvaltningen

81.23.10-P05-1-19

Resume

Baggrund

Den 21/5 2019 blev der afholdt et fællesmøde mellem Børn- og Ungeudvalget og Forvaltningsudvalget. På mødet blev tematikken om krænkende adfærd overfor medarbejdere rejst. På baggrund af den fælles drøftelse har Børn- og Ungeudvalget ønsket en orientering om arbejdsmiljøindsatsen i Børn- og Ungeforvaltningen.

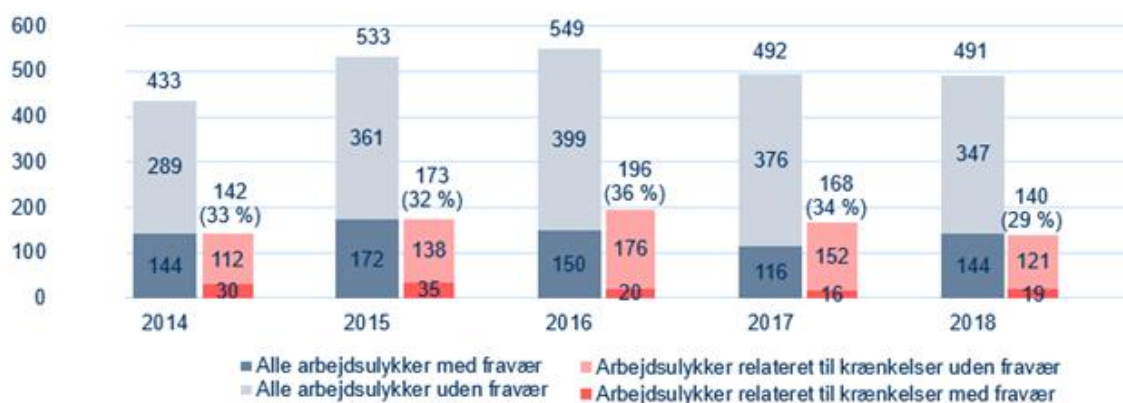
Udvalget orienteres i denne sag om udviklingen i anmeldte arbejdsulykker med fokus på arbejdsulykker af krænkende karakter i perioden 2014-2018. Udvalget orienteres desuden om arbejdsmiljøindsatsen for at forebygge og håndtere krænkelse på arbejdspladserne i Odense Kommune og i Børn- og Ungeforvaltningen. På mødet vil data på området blive foldet yderligere ud for udvalget, herunder data fra kommunens årlige trivselsundersøgelse, der giver et billede af medarbejdernes oplevede trivsel.

Udvikling i anmeldte arbejdsulykker 2014-2018

Ifølge arbejdsmiljøloven er arbejdsgiveren forpligtet til at anmelde arbejdsulykker. Arbejdsgiveren er desuden forpligtet til at analysere de anmeldte arbejdsulykker og igangsætte initiativer til forebyggelse af arbejdsulykker.

Af nedenstående figur fremgår det, at der i perioden 2014 til 2016 har været stigning i antallet af anmeldte arbejdsulykker i alt i Børn- og Ungeforvaltningen fra 433 til 549 anmeldelser, mens der i perioden fra 2016 til 2018 har været et fald fra 549 til 491 anmeldelser. Heraf udgjorde anmeldelser relateret til krænkende adfærd ca. en tredjedel af alle anmeldte arbejdsulykker. Antallet af anmeldelser, hvor krænkelsen har medført fravær hos medarbejderen, varierer i perioden fra 16-35. Senest i 2018 var der 19 anmeldelser med fravær til følge.

Anmeldte arbejdsulykker i alt og anmeldte arbejdsulykker af krænkende karakter i Børn- og Ungeforvaltningen 2014-2018

Anmeldte arbejdsulykker af krænkende karakter omfatter både fysiske krænkelse, som fx slag og spark, og psykiske krænkelse, som fx trusler og chok som følge af aggression.

Arbejdsmiljøindsatsen og håndtering af krænkelser

I Odense Kommune er Arbejdsmiljøstrategien 2018-2020 en styrende ramme for arbejdsmiljøindsatsen og udviklingen af et sikkert og sundt arbejdsmiljø på arbejdspladserne. Strategien supplerer lovgivningen på arbejdsmiljøområdet og har sit afsæt i den nationale arbejdsmiljøstrategi frem til 2020 og i Odense Kommunes arbejdsmiljøpolitik.

I januar 2018 iværksatte Odense Kommune implementeringen af en model for arbejdsmiljøet i Odense Kommune. Modellen hedder AMOK (Arbejdsmiljø i Odense Kommune) og støtter et effektivt og målrettet arbejdsmiljøarbejde. Modellen bidrager til at nå kommunens centrale fastsatte mål om at nedbringe sygefraværet, reducere antallet af ulykker samt fastholde og styrke trivslen på arbejdspladserne til gavn for kerneopgaven. Kommunens forvaltninger har selvstændigt fastsat strategiske fokus og målsætninger, som understøtter de centrale fastsatte mål.

Med afsæt i arbejdsmiljøloven og Aftale om trivsel og sundhed på arbejdspladsen mellem KL og forhandlingsfællesskabet (2015) har Odense Kommune udarbejdet overordnede retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkelser (herunder vold, trusler, mobning og chikane). De overordnede retningslinjer blev senest revideret i efteråret 2017. I retningslinjerne fremgår det, at: ”Gensidig respekt og tillid er grundlæggende værdier i Odense Kommune som arbejdsplads. Derfor er enhver form vold, trusler mobning og chikane eller lignende krænkelser uacceptable. Det gælder både hændelser i arbejdstiden, arbejdsrelaterede krænkelser uden for arbejdstiden samt på sociale medier.” Retningslinjen danner rammen for arbejdspladsernes lokale retningslinjer for forebyggelse og håndtering af krænkelser.

Odense Kommunen arbejder på alle niveauer i organisationen aktivt med forebyggelse og håndtering af krænkelser:

- Der er blevet afholdt en temadag for MED-udvalg og arbejdsmiljøgrupper i Odense Kommune. På temadagen fik arbejdspladserne viden og inspiration til, hvordan krænkelser kan forebygges og håndteres på deres arbejdsplads, herunder udarbejdelse af risikovurderinger og lokale retningslinjer.
- HR- og arbejdsmiljøkonsulenterne i Børn- og Ungeforvaltningen understøtter arbejdspladserne i blandt andet at få udarbejdet de lokale retningslinjer for krænkelser. Retningslinjerne har til formål at skabe sikkerhed og trivsel på arbejdspladsen og for den enkelte medarbejder. Heri beskrives roller og ansvar i forhold til forebyggelse og håndtering af krænkelser.
- De arbejdspladser i Børn- og Ungeforvaltningen, hvor der er større risiko for at blive udsat for krænkelser, er der uddannet medarbejdere til at yde den første umiddelbare psykisk førstehjælp, efter en voldsom hændelse.
- Desuden understøttes arbejdspladserne med analyser af arbejdsulykker generelt og identificering af mønstre og tendenser inden for arbejdsmiljøområdet samt forebyggelse og håndtering af øvrige arbejdsmiljøudfordringer.
- Medarbejderne i Odense Kommune kan få akut krisehjælp ved en krisepsykolog inden for 72 timer efter hændelsen i tilfælde af: arbejdsulykker (herunder trafikulykker), vold eller trusler om vold under udførelse af arbejdet (herunder røveri og røveriforsøg), arbejdsrelaterede pludselige dødsfald eller andre voldsomme arbejdsrelaterede hændelser.

Punkt 10: Branding af Familieplejen. Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier

00.01.00-G01-725-19

Resume

Alle børn har ret til et godt liv med tryghed og omsorg. For nogle børn betyder det et liv hos en plejefamilie. I Odense Kommune er der pr. 1/4 2019 287 børn og unge anbragt eller i aflastning i en plejefamilie, og kun 67 i plejefamilier bosiddende i Odense Kommune.

Vi har, ligesom andre storbyer, vanskeligheder med at rekruttere et tilstrækkeligt antal plejefamilier i egen kommune. Kun 5 pct. af alle landets godkendte plejefamilier bor i byer med over 100.000 indbyggere. Realiteten er derfor, at langt de fleste børn fra Odense Kommune bliver anbragt eller kommer i aflastning i plejefamilier i andre og mindre kommuner.

Børn- og Ungeudvalget har på møder i 2016, 2017 og senest den 22/8 2017 behandlet familieplejeområdet og herunder behovet for flere plejefamilier. Dels for, at flere børn kan anbringes i plejefamilie, når de er visiteret til den anbringelsesform, og dels for at nedbringe anbringelsesudgifterne, idet anbringelser på opholdssteder og døgninstitutioner er dyrere anbringelsesformer. De nuværende plejefamilier er aldersmæssigt er 50 år eller ældre, derfor er der ligeledes brug for at rekruttere flere nye og flere yngre plejefamilier tættere på børnenes biologiske familier og netværk.

Nærværende sag giver en status på udviklingen af Familieplejen og præsenterer baggrund, designelementer og planen for den kommende kampagne for rekruttering af nye plejefamilier.

Udviklingen på familieplejeområdet

I 2018 blev Familieplejen opnormeret fra 5 til 9 familieplejekonsulenter. Konsulenterne har gennemgået kompetenceudvikling i forhold til den mentaliserende tilgang. En metode der kvalificerer match af plejefamilie og plejebarn samt den løbende rådgivning til plejefamilier, idet den giver redskaber til at vurdere og arbejde med plejefamiliernes evne til at se bagom egen og andres/plejebarnets adfærd.

Alle plejefamilier har nu en fast familieplejekonsulent, der kommer på et til flere årlige besøg, og som kan kontaktes efter behov. Plejefamilierne står ikke længere alene med den store opgave, det er at påtage sig ansvaret og omsorgen for andres børn, og meldingen er, at de føler sig langt bedre understøttet end tidligere. Familieplejen understøtter desuden et bedre samarbejde med kommunen og med barnets familie, hvilket kan være afgørende for, at barnet trives og udvikles.

Det betyder samlet, at anbringelsen bliver bedre og mere stabil.

Der udsendes nu kvartalsmæssige nyhedsbrev til plejefamilierne, og der er lavet håndbøger for plejefamilier som supplement til det øvrige samarbejde. Der er etableret flere forløb omkring tema-gruppesupervision. Et tema har f.eks. været "teenager".

Der afholdes desuden årlige infomøder, der tilbydes fortsat individuel supervision, og der tilrettelægges og udarbejdes fortsat årligt kursusprogram/katalog.

Der er lovgivningsmæssigt pr. 1/7 2019 indført krav om, at der ved alle nye anbringelser i en plejefamilie skal være et individuelt tilrettelagt opstartsforløb. En opgave, der medfører øget ressourcetræk på familieplejeområdet, men det er også en opgave, der yderligere vil styrke og kvalificere støtten til plejefamilier og sikre et bedre anbringelsesforløb.

Rekrutteringskampagne

For at understøtte den positive branding af familieplejeområdet i Odense Kommune, er der lavet en analyse af plejefamiliers motivationsfaktorer og barrierer (se Bilag 1), som ligger til grund for en kommende rekrutteringskampagne. Første skridt er en implementering af nyt design på eksisterende kanaler og dernæst en kommende kampagne i efteråret.

Formålet med kampagnen er at bidrage til den positive fortælling omkring det at være plejefamilie, både over for eksisterende og kommende plejefamilier, så flere vælger at blive plejefamilier og fortsætter med at være det.

Baggrundsundersøgelse

Med henblik på en målrettet kampagne har forvaltningen (Familieplejen Odense, Børne- og Ungerådgivningen samt forvaltningens kommunikationsafdeling) lavet en undersøgelse for at afdække de forhold, som har betydning, når borgere skal overveje og evt. beslutte sig for at søge godkendelse som plejefamilie.

Der er foretaget interviews med seks nuværende plejefamilier og en potentiel plejefamilie, og der er foretaget en spørgeskemaundersøgelse vedrørende muligheder og barrierer blandt personale ansat i Børn- og Ungeforvaltningen på Ørbækvej 100. Afdækningen har i april 2019 ført til en rapport, der ligger til grund for kampagnematerialerne: "Undersøgelse af potentiale for rekruttering af yngre plejefamilier i Odense Kommune" (Bilag 1).

Rapporten peger på en række forhold, som tillægges betydning i rekrutteringskampagnen:

- Den indre motivation af at kunne gøre en forskel for et plejebarn
- Succes med at rekruttere plejefamilier, der er beskæftiget inden for social- og sundhedsområdet
- Den gode støtte fra familieplejekonsulenterne til plejeopgaven er afgørende
- Familieplejen efterspørger flere former for familiekonstellationer hos plejefamilierne; unge og enlige ansøgere er lige så velkomne som kernefamilier
- Omhyggeligt match mellem plejebarn og plejefamilie er vigtigt

Kort om kampagnen

Forskning, undersøgelser og Odense Kommunes egen baggrundsanalyse viser, at plejefamilier motiveres af at gøre en forskel for et barn eller et ung, selvom det er en stor og krævende opgave. Plejefamilierne har med andre ord "Hjerterum til mere", som er kampagnens hashtag.

Det visuelle udtryk i kampagnen afspejler den livsglæde, der er forbundet med at give et barn eller ung et nyt hjem. Det er klare farver med blikfang og billeder med positive ansigter, og der portrætteres både mænd, kvinder og glade børn på billederne.

Kampagnen indeholder både en gennemgående opdatering af Familieplejens eksisterende kanaler, herunder præsentationsmaterialer og hjemmesiden, som skal fungere som indgang (landingpage) for kampagnen, så Odenses borgere kan læse mere om, hvad det vil sige at være plejefamilie og tage kontakt til en familieplejekonsulent.

Familieplejens hjemmeside kan findes via følgende link: [Familieplejen i Odense Kommune](#)

Kampagnen løber af stablen i perioden 11/11 2019 til 1/12 2019 med besøg på udvalgte virksomheder, cases i lokalpressen, reklamer i bybussen, plakater og andet grafisk materiale (hænges op på skoler, i dagtilbud, hos biblioteker, sundhedshuse, frivillighedsområdet m.m.) samt en indsats på sociale medier.

I det vedlagte Bilag 2 er der vist eksempler på elementer fra kampagnen.

Bilag

Bilag 1. Undersøgelse af potentiale for rekruttering af yngre plejefamilier i Odense Kommune

Bilag 2. Kampagnens formål og design

Punkt 11: Aktuelle sager

00.01.00-A00-2-19

Resume

- Medarbejdertrivselsundersøgelsen 2019.
- Opsamling på orientering vedr. sundhedsprofilundersøgelsen 2018/2019.